

Hoe effectief is het Nederlandse gokbeleid?

MAANDBLAD VAN DE JURIDISCHE FACULTEITSVERENIGING GROTIUS • JAARGANG 32 NR 8

NOVUM

Thema: Vrijheid

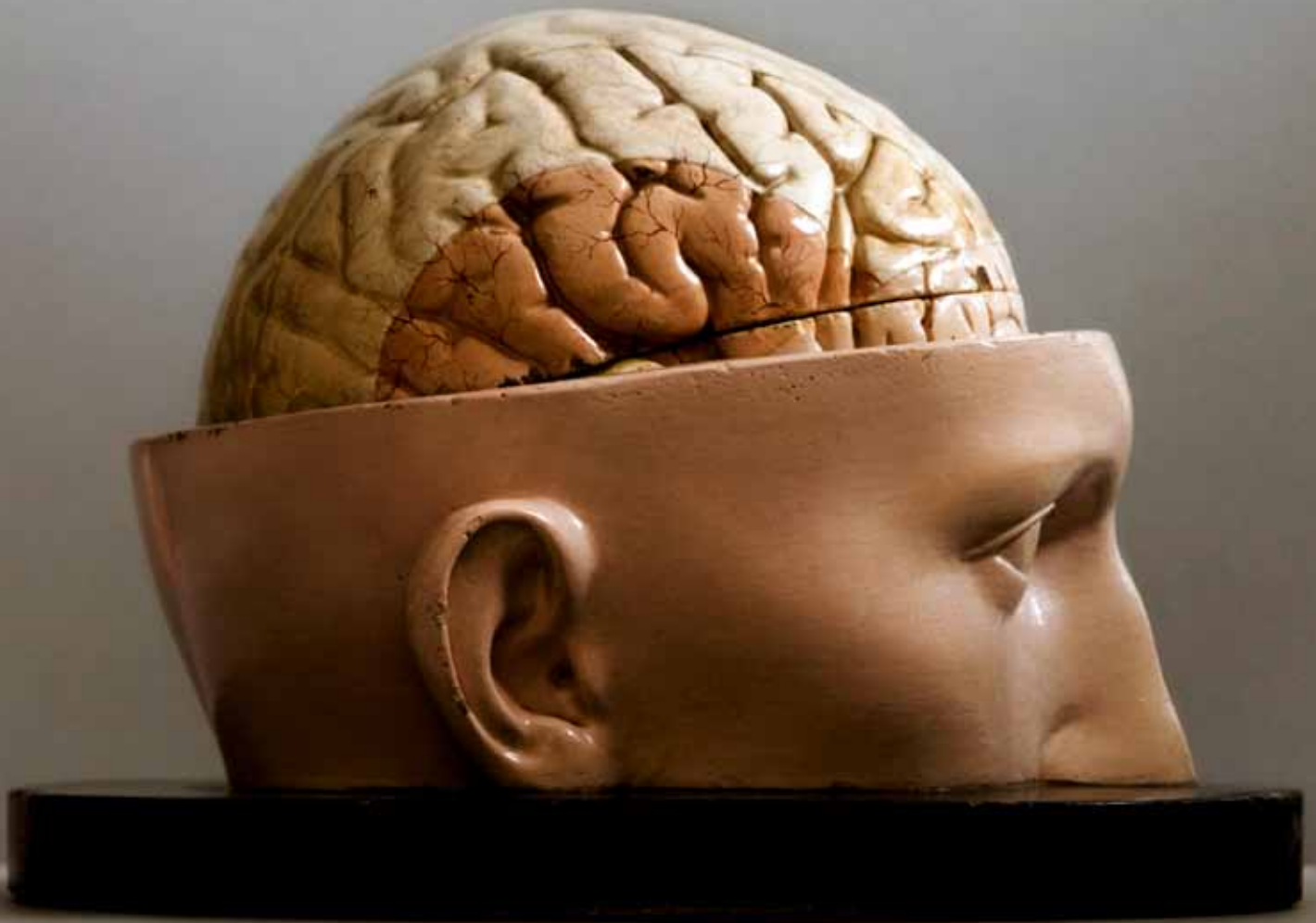
Interview met Ivo Opstelten

jfv **GROTIUS**

Universiteit Leiden

Universiteit Leiden. Universiteit om te ontdekken.

Je begint met anderhalf ons. Op je twintigste heb je ongeveer anderhalve kilo. Van een studie Rechten wordt het niet zwaarder, wel voller. Maar wordt het ook beter? Dat hangt af van de keuze die je na je studie maakt. Kijk op werkenbijdebrauw.nl.

Ingeperkte Vrijheid

Frankrijk voor de Revolutie van 1789.

Grote armoede heerste onder het volk, terwijl de adel en de geestelijken er goed bij zaten. De graanprijzen stegen enorm en een hongersnood onder de bevolking kon niet lang meer uitblijven. Maar ach, beredeneerde de koningin, *‘heeft het volk geen brood? Dan eet men toch gewoon brioche!’* Ook koning Lodewijk XVI, de absolute vorst van Frankrijk, sliep er niet slechter door. Het volk zoekt het maar uit! Niet mee eens? Kijk maar uit dat je niet wordt opgesloten in de Franse Bastille!

Waar de Koning wél slapeloze nachten aan overhield, was de bedroevende status van de schatkist. Zo is geld hard nodig om het soldij van het leger te kunnen betalen. Het leger is op zijn beurt weer een vereiste om het volk - dat onder de druk van honger steeds opstandiger wordt - te kunnen onderdrukken. Ook de Bastille was niet kosteloos. Geld was dus hard nodig, en wel snel. Hoe kwam men echter aan geld? Heel simpel: door belasting te heffen. Er was alleen één probleem: alleen de Derde Stand (lees: de bevolking) was belastingplichtig.

Dit laatste was de druppel. Op 14 juli 1789 bestormde de Franse bevolking van Parijs woedend de Bastille, het symbool van de onderdrukking van de Staat. De gehate monarch werd geëxecuteerd en daarmee kwam tevens een einde aan het Ancien Regime.

Een keerpunt in Frankrijk, maar tegelijkertijd ook een keerpunt in Europa. Naburige volken werden enthousiast van de revolutionaire ontwikkelingen in Parijs. Voor juristen betekende dit een mijlpaal in de geschiedenis: Het legaliteitsbeginsel, maar ook het gelijkheidsbeginsel en rechtszekerheidsbeginsel deden hun intrede. Door middel van democratisch gelegitimeerde wetgeving zou de vrijheid en gelijkheid van de burger verzekerd moeten worden.

Vandaag de dag schijnt dit wetgevingsproces soms een omgekeerd effect te hebben. Daar waar wetten ons eerst vrijheid verzekerden, komen er later steeds meer wetten die dezelfde vrijheid weer inperken.

Het zijn echter wel deze grenzen die zo interessant zijn. Ook bij de Novum redactie dachten we daar zo over. In hoeverre kan bijvoorbeeld de overheid je vrijheid ontnemen? In hoeverre heeft de overheid de bevoegdheid om in deze vrijheid in te grijpen? En hoe zit dit bijvoorbeeld bij het gokbeleid van de overheid? Tot hoever kan zij daarin regels stellen?

En, *last but not least*, hoe ver kan een regering gaan bij het maken van strafrechtelijke regelgeving? Daarover spreekt Novum deze maand een *expert* op het gebied van vrijheidsontneming: Minister van Justitie Ivo Opstelten.

Veel leesplezier,
Raphael Donkersloot
Hoofdredacteur Novum

Daar waar wetten ons eerst vrijheid verzekerden, komen er later steeds meer wetten die dezelfde vrijheid weer inperken.

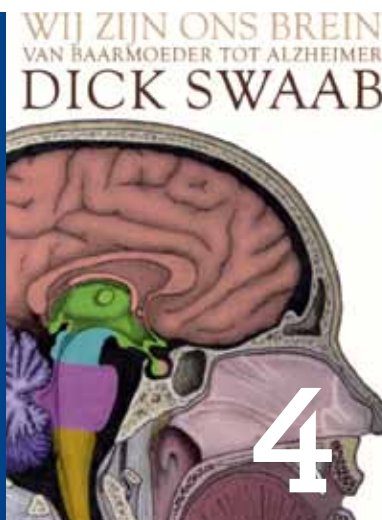
ZUID-AFRIKA

jfv **GROTIUS**

25 AUG TOT 5 SEPT 2011
VOOR €1250 INCLUSIEF
AANMELDEN KAN TOT EERSTE WEEK VAN MEI
ZIE VOOR MEER INFORMATIE JFVGROTIUS.NL

Inhoudsopgave

Voorwoord	1
Inhoudsopgave	3
Verdieping	4
Varia	7
Verdieping	10
Het Gesprek	12
Opinie	16
Miscellanea	20
Special	22
Kunst	24
Zaak van de maand	25
Verenigingen	26
De Recensie	30
Faculteitszaken	32

4

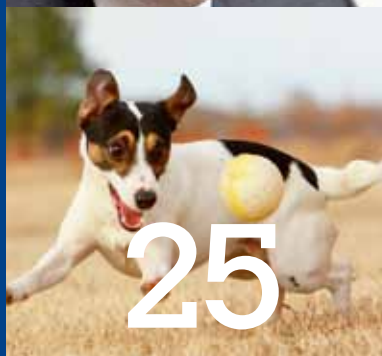
10

14

24

25

30

NOVUM is het maandblad van de Juridische Faculteitsvereniging Grotius te Leiden. Novum is ontstaan uit een fusie tussen het faculteitsblad Trias (1968) en het blad Request (1999) dat werd uitgegeven door het rechtenmentoraat Appél. NOVUM is aangesloten bij de Stichting Landelijk Overleg Juridische Faculteitsbladen (LOJF).

Oplage: 1750
Druk: Drukkerij Karstens
Basis ontwerp: Ratio Design
ISSN-nummer: 1567-7931

U kunt NOVUM vinden bij de ingang van de faculteit, het juridisch café, het restaurant en bij C131. De redactie behoudt zich het recht voor ingeleverde stukken niet te plaatsen of te wijzigen. De inhoud van de artikelen vertegenwoordigt niet noodzakelijkerwijs de mening van de redactie.

© Niets uit deze uitgave mag op welke wijze dan ook worden gereproduceerd zonder voorafgaande toestemming van de redactie.

Redactie

Hoofdredacteur
Raphael Donkersloot
novum@law.leidenuniv.nl

Eindredacteur
Maria van der Velden
0618329556
novum@law.leidenuniv.nl

Redacteurs
Maarten van Baluseck
maartenvonb@hotmail.com

Maurits Helmich
M.m.helmich@gmail.com

Mandy Karel
Mandy_karel@hotmail.com

Matthijs van der Kemp
matthijsvdkemp@hotmail.com

Willem Kieviet
W.j.m.kieviet@umail.leidenuniv.nl

Desi van de Laar
desivandelaar@gmail.com

Ferry Ortiz
Ferry_oa@gmail.com

Reijer Passchier
R_passchier@hotmail.com

Gersom Poot
gertpoot@gmail.com

Tjalling Reijnders
Tjalling.reijnders@hotmail.com

Thomas Weber
Thomas_91_91@hotmail.com

Peter Matthijs Smithuis
psmithuis@gmail.com

Mireille Bosman
mireillebosman@hotmail.com

Boekrecensiste
Lieke Liefkes

Cartoonist
Timo Korstenbroek

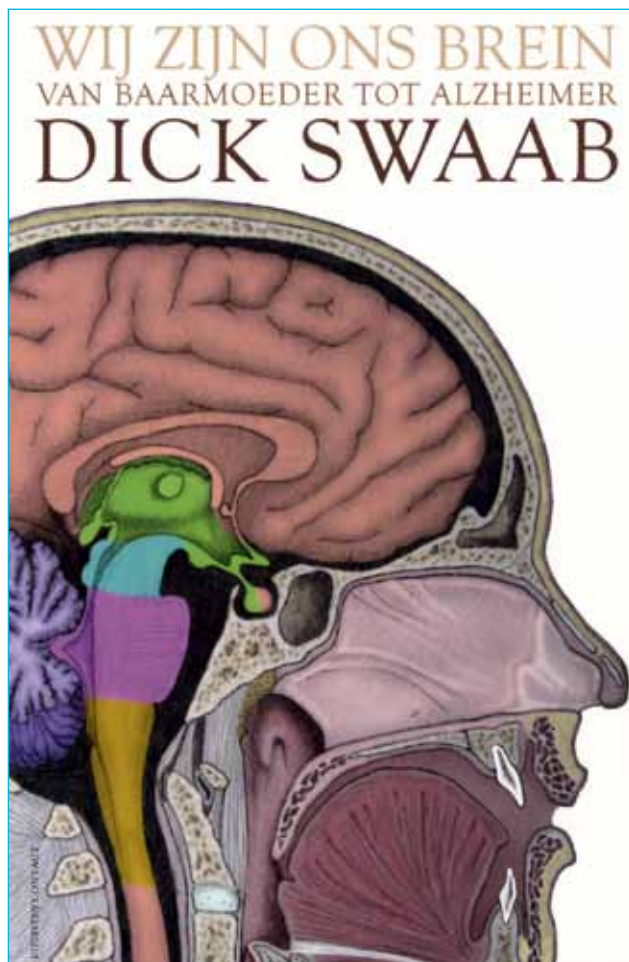
Adviesraad
Mw. Mr. P. Memelink, voorzitter RvA
Prof. Dr. A.O. Lubbers
Mw. Drs. A.F.M. van der Helm
Mw. Mr. C. de Kruif
Mr. G.K. Schoep
Liset Tijs, Assessor Fdr
Danya Alsemgeest, praeses JFV Grotius

Contact
novum@law.leidenuniv.nl

de verdieping

Neurowetenschap

De neurowetenschap doet onderzoek naar de werking van het zenuwstelsel. Het probeert aan de hand van de activiteiten in de hersenen het gedrag dat ons als mens laat functioneren te verklaren. Dit betekent dat de uitkomsten van neurowetenschappelijk onderzoek van groot belang kunnen zijn voor ontwikkelingen in de psychologie, sociologie, pedagogiek en op talloze andere gebieden. Het is een tak van de wetenschap die niet zelden voor controverses zorgt, zoals onder andere bleek uit de felle reacties die hersenonderzoeken Dick Swaab kreeg nadat hij in 1989 zei dat hij kon aantonen dat homoseksualiteit in de hersenen aangewezen kon

worden¹. De populariteit die de afgelopen jaren is ontstaan voor de neurowetenschap valt onder andere terug te zien in de verkoopcijfers van het boek van Swaab: *Wij zijn ons brein*, dat een bestseller is geworden in Nederland. De onderwerpen die het boek beslaat zijn divers: van agressie bij jeugdigen als gevolg van het rook- en drinkgedrag van de moeder tijdens de zwangerschap, tot het ontbreken van de vrije wil en het beschouwen van religie als louter evolutionair voordeel; het wordt allemaal verklaard aan de hand van neurowetenschappelijk onderzoek.

De neurowetenschap kent ook veel kritiek. Zo uit Jan Derksen in het NRC van 12 februari jl. zijn ongenoegen over het feit dat meer en meer psychologen zich voornamelijk bezig zijn gaan houden met neuropsychologie en daarmee de praktische toepassingen van de (klinische) psychologie verwaarlozen. “De psychologie zal moeten worden gered door de in de praktijk werkzame gz-psychologen”, aldus Derksen. In het artikel wordt ook kritiek gegeven op het hersenonderzoek van bijvoorbeeld Swaab en Victor Lamme en het praktisch nut ervan. Derksen: “Laten we nuchter blijven: welke indrukwekkende klinische toepassingen heeft deze kennis tot nog toe opgeleverd?”²

Hersenonderzoek mag dan misschien geen grote bijdrage hebben geleverd aan de ontwikkeling van psychofarmaca, maar dat betekent niet dat uitkomsten van neurowetenschappelijk onderzoek niet van waarde kunnen zijn voor ontwikkelingen op andere gebieden of kan bijdragen aan verschillende debatten. Interessant is bijvoorbeeld om te kijken wat de uitkomsten van hersenonderzoek kunnen betekenen voor het recht. Voor dit artikel brengt de auteur zich echter wel twee beperkingen aan: er wordt uitgegaan van de onderzoeksresultaten van hersenonderzoeker Dick Swaab zoals beschreven in zijn boek *Wij zijn ons brein* en die onderzoeksresultaten zullen toegepast worden op een beperkt onderdeel van het recht – jeugdstrafrecht en volwassenenstrafrecht.

Agressie en neurowetenschap

Wat maakt iemand agressief? En waarin zit het verschil van de mate van agressie die iemand heeft? Een van de oorzaken voor agressief gedrag is bijvoorbeeld het niveau van het testosterongehalte. Hoe meer testosteron, hoe groter de kans op het ontstaan van agressief gedrag. Het mannelijke geslacht heeft per definitie meer testosteron in zijn bloed dan het vrouwelijk geslacht, wat bijdraagt aan het feit dat mannen meer moorden plegen dan vrouwen. Agressie is ook inherent aan de mate van ontwikkeling van de

Wat maakt iemand agressief?

En waarin zit het verschil van de mate van agressie die iemand heeft?

prefrontale cortex (pfc). Dit deel van de hersenen zorgt ervoor dat de mens moreel gedrag vertoont. Dat de mens in staat is zich te kunnen inleven in de belevingen van een ander – de empathie – wordt mogelijk gemaakt door het goed functioneren van de pfc. Bij een onderontwikkelde prefrontale cortex vermindert het morele handelen en wordt agressie minder geremd. Dit is de reden dat mensen die schade hebben opgelopen aan de prefrontale cortex door een ongeluk of een ziekte hebben die aan dat hersendeel schade toebrengt vaak asociaal en agressief gedrag vertonen.³

Bij jeugdigen speelt de prefrontale cortex een zeer grote rol aangezien de prefrontale cortex pas volledig ontwikkeld is tussen de leeftijd van 23 en 25 en jeugdigen dus te maken hebben met de gevolgen van een onderontwikkelde pfc. Ook de omstandigheden waar het kind op jonge leeftijd in opgroeit beïnvloeden de kans op het ontwikkelen van agressief gedrag op latere leeftijd. Heeft de moeder gerookt, gedronken of bepaalde medicijnen gebruikt tijdens de zwangerschap, dan is de kans dat het kind later stoornissen krijgt die agressie opwekken significant hoger dan bij kinderen waarvan de moeder zich gedurende de zwangerschap van dergelijke middelen heeft onthouden. Ook de omgeving waarin een baby opgroeit is van essentieel belang voor de ontwikkeling van de hersenen en het voorkomen van (agressie)stoornissen op latere leeftijd. Wordt een kind vanaf de geboorte niet gestimuleerd, dan uit zich dat o.a. in een lager IQ en een slechter ontwikkelde prefrontale cortex.⁴

samenhangt met psychische stoornissen niet op adequate wijze wordt meegenomen in de behandeling van jeugdige delinquenten. Zij pleiten onder andere voor een betere diagnostiek van de delinquent. Hierdoor kan beter afgewogen worden in welke mate behandeld of gestraft moet worden en/of er kinder- of jeugdbescherming aan te pas moet komen. De behandeling van een jeugddelinquent zou zodanig ingericht moeten worden dat de mogelijkheid tot betrekking van de school, jeugdreclassering en het gezin openstaat. Ook moet de kennis van ovg's en rechters betreffende de psychologische en psychiatrische inzichten verbeterd worden. Nu hanteert de rechter nog ruimgedefinieerde begrippen waarin weinig ruimte is voor het meewegen van de enorm diverse (symptomen van) psychische stoornissen in de beslissingen.⁶

In dit licht is het dan ook zorgwekkend te zien dat de debatten in de maatschappij en politiek geluiden laten horen voor een meer punitieve aanpak en verlaging van de leeftijd waarop het volwassenenstrafrecht zou kunnen worden toegepast. Op dit moment is dat nog 18 jaar. Dit staat sterk in contrast met het feit dat de ontwikkeling van de hersenen – met name de prefrontale cortex – doorgaat tot ver in de twintig. Met deze informatie zou de leeftijd voor volwassenenstrafrecht juist opgetrokken moeten worden.

Volwassenenstrafrecht

Hoe nu de neurowetenschap te plaatsen in het volwassenenstrafrecht? Hier is veel discussie over. Kan een pedofiel, die zijn seksuele

“nutteloze formuleringen, zoiets als: de prefrontale kwab van de celliste heeft haar broer gedood en de celliste verzette zich daar hevig tegen, maar haar paralimbische systeem heeft hiervan toch geen spijt. Het is alsof je cricket probeert uit te leggen in voetbaltermen”.

Jeugdstrafrecht

Het bovenstaande geeft enkele voorbeelden van de verschillende factoren die invloed hebben op het (criminele) gedrag van jeugdigen. Deze voorbeelden dragen bij aan het beeld van de ongeremde puber die de consequenties van zijn handelen niet kan overzien, gedreven wordt door impulsen en een grotere kans heeft op aanraking met justitie als er sprake is van een psychische stoornis. Dit betekent dat alleen straffen niet helpt – er zal ook adequaat behandeld moeten worden. Deze opvatting valt maar deels terug te vinden in de straffen en maatregelen het jeugdstrafrecht. De straffen die in het jeugdstrafrecht aan jeugdigen worden opgelegd bevatten een pedagogisch karakter. Dit pedagogische karakter wordt gebruikt als middel tot gedragsbeïnvloeding. De straffen en maatregelen die opgelegd worden zijn zeer verschillend, variërend van geldboete en taakstraf, tot jeugddetentie, gedragsmaatregel (GM) en plaatsing in een inrichting voor jeugdigen (PIJ).⁵

Deze gedragsbeïnvloedende straffen en maatregelen als antwoord op de vraag hoe het strafbare gedrag bestraft moet worden om de oorzaak van het criminele gedrag aan te pakken zijn echter ontoereikend volgens T. Doreleijers en J.W. Fokkens. Zij betogen in de *Rechtstreek* nr. 2/10 dat het feit dat (vaak ernstige) criminaliteit

oriëntatie te wijten heeft aan atypische hersenontwikkelingen en trauma's die in de jonge levensjaren zijn ontstaan, verantwoordelijk gehouden worden voor zijn gedragingen? Hoe kan er gekeken worden naar de strafbaarheid van een delict dat gepleegd is uit een impulsieve handeling door iemand met adhd? Mag de neurowetenschap zich hier überhaupt mee bemoeien?

H. Merckelbach betoogt in het NRC van 26 maart jl. dat het onwerkbaar is om de neurowetenschap invloed te laten hebben op de rechtspraak; dat leidt volgens Merckelbach alleen maar tot “nutteloze formuleringen, zoiets als: de prefrontale kwab van de celliste heeft haar broer gedood en de celliste verzette zich daar hevig tegen, maar haar paralimbische systeem heeft hiervan toch geen spijt. Het is alsof je cricket probeert uit te leggen in voetbaltermen”. Het zou inderdaad onmogelijk zijn om het ontbreken van de vrije wil aan te nemen op basis van neurowetenschappelijk onderzoek en om dat als een factor mee te laten wegen in de strafmaat. In extreme zou dit betekenen dat bijna iedereen ontoerekeningsvatbaar is.⁷

Iedereen is het erover eens dat er gestraft moet worden. Dat betekent echter niet dat er niet gediscussieerd kan worden over *hoe* er gestraft moet worden. Een straf moet zorgen voor een speciale en

Heeft een straf van vijf jaar meer effect dan een straf van tien jaar? En waarom?

generale preventie. In de meest gunstige situatie zou de dader maar één keer gestraft moeten worden voor zijn criminele gedrag en zou elk ander individu in de maatschappij zich behouden voor zulke fouten. Helaas. Het individu dat een delict pleegt wordt van buitenaf gedreven door verschillende factoren die meer invloed hebben op het gedrag van een persoon dan de eventuele straf die staat op het overtreden van de wettelijke norm. Naast verschillende factoren van buitenaf – zoals de sociale omgeving, culturele achtergrond en maatschappelijke positie van een individu – hebben de hersenen een significante invloed op de kans of iemand in aanraking komt met justitie. Neurowetenschappen kunnen bijdragen aan het strafrecht door het wetenschappelijk kader te creëren waarin de effectiviteit van straffen kan worden bewezen door wetenschappelijk onderzoek. Neurowetenschappen zetten de eerste stappen naar een *evidence based* strafrecht.

Evidence based strafrecht in jeugdstrafrecht en volwassenenstrafrecht

In het huidige strafrecht wordt er nauwelijks tot geen onderzoek gedaan naar de effectiviteit van straffen. Heeft een straf van vijf jaar meer effect dan een straf van tien jaar? En waarom? Heeft de

Interessant is bijvoorbeeld om te kijken wat de uitkomsten van hersenonderzoek kunnen betekenen voor het recht.

dader langer kunnen nadenken over zijn fout? Of is het misschien zo dat bij een straf van tien jaar de hersenen langer de tijd hebben om de hormonale spiegel in balans te krijgen en de prefrontale cortex de tijd krijgt om te volgroeien? Immers, het criminele gedrag neemt af naar mate men ouder wordt.

T. Doreleijers en J.W. Fokkens hebben al een pleidooi gehouden voor *evidence based* jeugdstrafrecht door te pleiten voor betere diagnostiek en het afstellen van de straf en/of behandeling op die diagnose, gebaseerd op wetenschappelijk onderzoek. Het lijkt een logische stap om na te denken over de mogelijkheid om deze lijn door te trekken naar het volwassenenstrafrecht. Er zou onderzoek gedaan kunnen worden naar de effectiviteit van straffen. Op grond van wetenschappelijke studies zou dan voor een bepaald soort dader een daarop afgestemde straf moeten worden opgelegd. Dit betekent dat er niet louter meer naar het individu wordt gekeken. De dader van een strafbaar feit wordt ondergebracht in een groep waaruit blijkt – door wetenschappelijk onderzoek – dat een bepaalde maatregel of straf effectief is bij het voorkomen van crimineel gedrag en daarmee ook helpt tegen recidive bij die groep. Dit is een voorbeeld waaruit de toegevoegde waarde van de neurowetenschappen blijkt; het artikel strekt niet tot behandeling van andere mogelijke toepassingen, het probeert u alleen tot verder nadenken aan te zetten.⁸

Conclusie

De toepasbaarheid van neurowetenschappen in het (jeugd)strafrecht kent een ambivalent karakter. De uitkomsten van onderzoek naar de neurologische oorzaak van crimineel gedrag zijn te belangrijk om niet met een serieuze blik naar te kijken. Of het mogelijk is om straftoemeting af te stellen op basis van neurowetenschappelijk onderzoek en daarmee gewerkt gaat worden met een *evidence based* strafrecht zal in de toekomst blijken. Dit betekent wel dat er kritisch naar gekeken en over nagedacht moet worden door juristen, criminologen en rechtswetenschappers. Conclusies die op basis van neurowetenschappelijk onderzoek te snel worden getrokken kunnen immers gevaarlijke consequenties hebben voor de rechtspraak.

- 1 Profiel: Dick Swaab, Human.nl (documentaire)
- 2 Derksen, J 2011, Red de psychologie uit de klauwen van hersenonderzoekers, NRC Handelsblad, 12 februari, p. 15
- 3 Swaab, D 2010, Wij zijn ons brein: van baarmoeder tot alzheimer, Contact, Amsterdam, pp. 213-218, 291-292
- 4 Swaab, D 2010, Wij zijn ons brein: van baarmoeder tot alzheimer, Contact, Amsterdam, pp. 49-50, 213-214
- 5 Bartels, J.A.C. 2007, Jeugdstrafrecht, Kluwer, Deventer, pp. 5, 20-21, 70
- 6 Doreleijers, T & Fokkens, J.W. 2010, Minderjarigen en jongvolwassenen: pleidooi voor een evidence based strafrecht, SDU Uitgevers, Den Haag, pp. 37, 40-41
- 7 Merkelbach, H, Edelachtbare de vrije wil bestaat niet, NRC Handelsblad, 26 maart, pp. 39-40
- 8 Swaab, D 2010, Wij zijn ons brein: van baarmoeder tot alzheimer, Contact, Amsterdam, pp. 218-220, 458-460

Varia

uCheck: het gebruiksvriendelijke alternatief op uSis

Enrollen; winkelmandjes, een doolhof aan functies; voor veel studenten bekende frustraties bij het gebruik van uSis. Maar ze behoren tot het verleden, als het aan Hans Pinckaers ligt. Deze tweedejaars student geneeskunde ontwikkelde uCheck: een website waarmee je al je cijfers en inschrijvingen binnen luttele seconden kunt raadplegen.

De informatie wordt direct van uSis afgelezen en overzichtelijk weergegeven. Er is een zoekmachine voor vakken, en met een klik op de knop sta je correct ingeschreven. Uitschrijven gaat op dezelfde manier. De universiteit, zo is bevestigd, ziet geen verschil tussen een inschrijving via uSis en een inschrijving via uCheck.

De website maakt gebruik van een veilige verbinding en slaat geen gegevens op. Op het moment van schrijven hebben ruim 500 studenten uCheck geraadpleegd. Het doel van Hans Pinckaers is om alle studenten te bereiken.

uCheck, op dit moment nog in de betafase, is te vinden op <http://www.ucheck.nl>.

NJB-salon: Interaction between legal systems

*Nationaal recht, privaatrecht, publiekrecht,
Europees recht,
internationaal recht – zoek de verschillen...*

Op donderdag 19 mei zijn voormalig Advocaat-Generaal bij het Europees Hof van Justitie Prof. Walter van Gerven (Leuven) en referendaris bij het Hof van Cassatie Prof. Steven Lierman (Antwerpen) te gast op de Leidse rechtenfaculteit. Zij zullen spreken naar aanleiding van hun 'Algemeen deel' in de reeks Beginselen van Belgisch privaatrecht. Hierin bespreken zij de toenemende wisselwerking tussen rechtsgebieden. Dit symposium wordt dan ook georganiseerd op initiatief van het Leidse profileringsgebied 'Interaction between legal systems', in samenwerking met het Nederlands Juristenblad. Tijdens dit symposium gaan de sprekers in op prangende vragen zoals: 'Bestaat er nog een formele hiërarchie tussen rechtssystemen?' en 'Is het verschil tussen publiek- en privaatrecht nog relevant?'

De sprekers zullen worden bijgestaan door de panelleden Prof. Willem Witteveen, Dr. Carel Smith en dagvoorzitter Prof. Tom Barkhuysen. Daarnaast is er ruim gelegenheid voor vragen en discussie met de aanwezigen.

Aanmelding: voor 16 mei 2011 per e-mail via symposiumILS@law.leidenuniv.nl of via de website (<http://www.law.leidenuniv.nl/onderzoek/interaction-legal-systems/nieuws/symposium-tussen-rechtsgebieden.html>). Deelname is gratis.

Plaats: Steenschuur 25, Leiden (KOG – Lorentzsaal).

Voertaal: Nederlands.

Interesse in een wetenschappelijke benadering van het recht? Kies dan voor het Master Talentprogramma!

Ben je geïnteresseerd in de uitgangspunten en achtergronden van een wettelijke regeling? Wil je niet alleen weten hoe het recht is, maar ook waarom dat zo is? Zou je graag als student-assistent onder leiding van een hoogleraar onderzoek willen verrichten? Dan is het Master Talentprogramma iets voor jou! Want talent moet worden ontwikkeld!

Programma

Het Master Talentprogramma is een extra opleiding náást en bovenop je reguliere master voor maximaal 15 studenten. Het programma bestaat uit een:

- uitdagend pakket van **theoretisch diepgaande vakken** waarbij je met verschillende onderzoeksmethoden een concreet juridisch probleem onderzoekt
- betaalde **aanstelling als student-assistent** gedurende drie

maanden bij een van de hoogleraren die onderzoek verrichten op het terrein van het recht dat jouw belangstelling heeft

- (korter of langer) **studieverblijf aan een buitenlandse universiteit**
- individueel **onderzoeksvoorstel voor een promotieonderzoek** of **publicabel artikel** onder begeleiding van één van de Fellows van de faculteit.

Voor de beste deelnemers stelt de Faculteit jaarlijks twee onderzoeksplaatsen ter beschikking (de Meijers PhD-positions).

Belangstelling?

Solliciteer dan vóór 1 juli 2011 naar een plaats in het Talentprogramma. Voor de toelatingsvoorwaarden en verdere informatie, zie: <http://law.leiden.edu/research/talent-programme/>

“Terrorisme: Ideologie, Recht en Beleid”

vrijdag 20 mei – 9.30 tot 17 uur - Kamerlingh Onnes Gebouw- Leiden

Het internationale terrorisme is zowel op het nationale als op het internationale vlak een bedreiging voor de fundamentele beginselen van democratie en de rechten van de mens. Het is dan ook niet verwonderlijk dat regeringsleiders en intellectuelen wereldwijd zich inspannen om deze bedreiging te begrijpen en het hoofd te bieden. De door de afdeling Encyclopedie van de faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Universiteit van Leiden georganiseerde conferentie over “Terrorisme: Ideologie, Recht en Beleid” is een uitgelezen kans voor beleidsmakers, ambtenaren, academici, advocaten, rechters en studenten om een beter begrip te krijgen van de aard en de omvang van de bedreigingen die het terrorisme aan zowel islamitische als niet-islamitische

landen stelt. Het uitgangspunt van deze conferentie is dat voor een succesvolle contraterrorismestrategie een grondige kennis van de ideologie die aan het terrorisme ten grondslag ligt noodzakelijk is. Wat betreft de ideologische invalshoek zal er worden ingegaan op de ideologie van het Islamisme en de vraag of de Westerse cultuur vitaal genoeg is om hier een alternatieve ideologie tegenover te zetten. Vervolgens zal het contraterrorismebeleid van de Europese Unie, alsmede van de lidstaten vanuit een beleidsmatige en strafrechtelijke invalshoek nader onderzocht en toegelicht worden.

Registratie en informatie zie <http://law.leiden.edu/research/>

Gezocht: Studenttutoren m/v

Voor het begeleiden van het tutoraat voor eerstejaars Bachelorstudenten zijn we op zoek naar studenttutoren. Het is de taak van een studenttutor om, samen met een docent-tutor, een groep van 30 studenten tijdens de eerste periode van hun studie te begeleiden.

Je wordt aangesteld in de functie van studentassistent, in de periode van 8 augustus 2011 tot 23 december 2011 voor gemiddeld 3 uur per week.

Vereisten:

- je hebt je propedeusebul behaald en je bent derde- of ouderejaars student Rechtsgeleerdheid of Criminologie;
- je bent flexibel inzetbaar en kunt goed organiseren;
- je voelt je betrokken bij de faculteit en bent vertrouwd met het KOG;
- je hebt goede communicatieve vaardigheden;
- ervaring met het begeleiden van studenten en goede studieresultaten strekken tot aanbeveling;
- je bent aanwezig bij de wekelijkse, verplichte voorbereidingsbijeenkomst.

Alle studenttutoren krijgen een korte training ter voorbereiding op hun werk.

Je sollicitatiebrief moet, samen met een c.v., cijferlijst en foto, **vóór 20 mei 2011** binnen zijn bij het Onderwijsinformatiecentrum, Coördinatiepunt tutoraat, t.a.v. Marc van der Wolde. Vermeld op brief en envelop ‘vacature studenttutoren’. Mailen kan ook naar TutoraatLLP@LAW.Leidenuniv.nl met de vermelding ‘vacature studenttutoren’.

Inlichtingen op dinsdagen en donderdagen van 10.00u-12.00u bij: Onderwijsinformatiecentrum, Coördinatiepunt tutoraat.
Tel.: 071-527 7653
E-mail: TutoraatLLP@Law.Leidenuniv.nl

Eindcollege voor de eerstejaars

Wat staat jou volgend jaar te wachten? Ter voorbereiding op het tweede jaar van je bachelor is er een eindcollege met aansluitend een zomerse borrel. Aanwezigheid verplicht.

Aan de orde komen tal van belangrijke zaken waarmee je in het tweede jaar te maken krijgt, zoals hoe schrijf je je in voor tentamens en werkgroepen, tips voor het tweede jaar, waar liggen de valkuilen, wat voor activiteiten kun je ondernemen naast je studie. Denk aan studeren in het buitenland, stages, enz.

Tutor van het jaar!

Na afloop van het college wordt er gestemd op de beste studenttutor van het jaar! Stem allemaal op je studenttutor en wie weet wint jouw tutorgroep een vaartocht door Leiden. De bekendmaking van de winnaar zal na afloop plaatsvinden tijdens de zomerse borrel. Kom gezellig borrelen met je studiegenootjes, je studenttutor en docenttutor en sluit het eerste jaar fantastisch af!

Aanwezigheid verplicht
Eindcollege woensdag 15 juni 2011
16:00–17.00 uur, borrel na afloop
Zaal: C.131 en A.144

Vacature student-lid Onderwijsbestuur (v/m)

Ben jij geïnteresseerd in de kwaliteit van het onderwijs en beschik jij over goede communicatieve vaardigheden en studeer jij aan de Faculteit der Rechtsgeleerdheid?

Solliciteer dan naar de vacature van student-lid van het Onderwijsbestuur.

Het Onderwijsbestuur (OwB) bestaat uit de portefeuillehouder onderwijs van het faculteitsbestuur en de zes opleidingsdirecteuren en een student-lid. Het OwB komt 6-8 keer per jaar bijeen. Alle onderwerpen die betrekking hebben op het onderwijs binnen de faculteit worden hier besproken. De onderwerpen worden voor verdere besluitvorming van advies voorzien of er wordt over besloten.

Taken:

- Deelnemen aan de vergaderingen van het Onderwijsbestuur;
- verzorgen van de inbreng van de studentenbelangen in de beleidsontwikkeling van het onderwijs binnen de faculteit;
- adviseren over wijzigingen van onderwijs- en examenregelingen, over onderwijs- en tentamenprogramma's en -roosters en over de kwaliteitszorg van en kwaliteitsnormen voor het onderwijs;
- het als 'toehoorder' bijwonen van vergaderingen van de Opleidingscommissies;
- nauw overleg voeren met het student-lid van het Faculteitsbestuur;
- onderhouden van contacten met studenten.

Vereisten:

- Student van een van de opleidingen van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid;

- minimaal tweedejaars student;
- interesse in het facultaire onderwijs;
- bereid zijn om je ca. 4 uur per week in te zetten voor de faculteit;
- je actief in te zetten in de vergaderingen van het Onderwijsbestuur;
- bereid zijn om actief contacten te onderhouden voor de belangen van studenten, bv. met mede-studenten, waaronder de student-leden van de opleidingscommissie;
- het hebben van enige bestuurlijke ervaring is een pre;
- communicatief en initiatiefrijk zijn.

De benoeming van student-lid OwB gaat in per 1 september 2011 en is voor de duur van één jaar. Voor deze functie bestaat een tegemoetkoming op basis van de 'regeling financiële ondersteuning bestuursplaatsen'.

Voor meer informatie kun je contact opnemen met Rein Ferwerda (tel 06-10606946) het huidige studentlid van het OwB) of Klaas Boonen (tel. 071-5277628, de secretaris van het OwB en senior medewerker onderwijsbeleid). Op de website is info over het OwB te raadplegen op. De selectie vindt plaats via een sollicitatiegesprek. De gesprekken zullen plaatsvinden in de week van 30 mei of 6 juni 2011.

Ben jij geïnteresseerd, stuur dan een sollicitatie-brief en CV op uiterlijk donderdag 26 mei 2011 per mail naar:

k.boonen@law.leidenuniv.nl

Lezing "The International Criminal Court, An Insider's Perspective"

Akua Kuenyehia, rechter en voormalig vice-president bij het International Criminal Court houdt een openbare lezing op 16 mei in het Kamerlingh Onnes Gebouw, zaal A144, georganiseerd door het Van Vollenhoven Instituut

de verdieping

Vrijheid een veelomvattend begrip

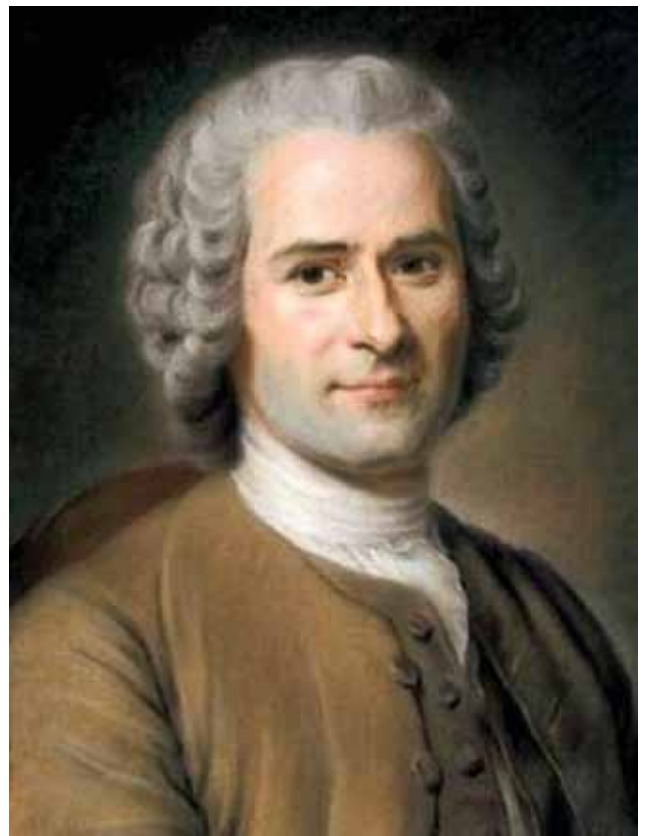
Vrijheid wordt meestal gekoppeld aan het begrip onderdrukking, veel mensen denken hierbij respectievelijk aan de relatieve vrijheid van het burgerschap in westerse landen en de onderdrukking in bijvoorbeeld het restrictieve Iran.

Nu is het begrip in deze context al heel vaak behandeld maar het begrip vrijheid is eigenlijk een veel ruimer begrip dan de meeste mensen beseffen. Het keert terug in vele situaties, denk hierbij bijvoorbeeld aan onderwijsvormen, artistieke vrijheid, keuzevrijheid, enzovoort. U begrijpt dat er vanwege de veelomvattendheid van dit begrip vele filosofen zijn geweest die dit begrip hebben geïntegreerd in hun theorieën.

De thematiek van vrijheid en onderdrukking wordt echter tegenwoordig ook vaak gekoppeld aan de opvoeding van kinderen. Immers bij een klassieke opvoeding worden kinderen opgebracht met veel regels, structuur en in vergelijking met de vrije opvoeding veel controle, terwijl bij de vrije opvoeding juist een keuzevrijheid van een kind centraal staat. Opvoeding is namelijk sinds de jaren '60 van de vorige eeuw aanzienlijk vrijer geworden. Wat echter weinig mensen weten is dat deze theorie al vele malen langer bestaat dan haar bloeiperiode. De theorie van de vrij opvoeding stamt namelijk uit de verlichting! De grondlegger van de vrije opvoeding is de bekende verlichtingsfilosoof Jean-Jacques Rousseau.

Een opfriscursus geschiedenis, wie was ook alweer Jean-Jacques Rousseau?

Jean-Jacques Rousseau is een van de belangrijkste, en bekendste, verlichtingsdenkers. Hij was geboren in 1712 in Genève. Rousseau bleek niet de neiging te hebben om zijn vader op te volgen in het klokkenmakerschap want hij liep kort voor zijn zestiende verjaardag weg van huis. Hij verbleef enige jaren bij een jonge ontwikkelde vrouw. Hier ontdekte hij zijn passie voor muziek en hij ontwikkelde hier ook een theorie voor een nieuwe vorm van bladmuziek. Uiteindelijk vertrok hij op zijn negenentwintigste naar Parijs. Hier probeerde hij zijn muziekschrift, zonder enig succes, aan te prijzen.

Jean Jacques Rousseau

Parijs vormde in het leven van Rousseau wel een omslagpunt, vanaf zijn tijd in Parijs begon hij zich mede door zijn vriendschap met de beroemde Denis Diderot¹ te interesseren voor politiek en filosofie. Rousseau hielp dan ook in 1749 mee aan het maken van de stukken van de encyclopedie. Deze gingen echter nog steeds – zoals u waarschijnlijk al verwachtte – allemaal over muziek.

Rousseau was tot op dat moment nog steeds een maar weinig bekend persoon. Het encyclopedisch gezelschap had weinig succes

Hij stelde dat het verval van de natuurtoestand de oorzaak was van ongelijkheid en uitbuiting

aangezien Diderot binnen no-time werd opgesloten vanwege zijn radicale ideeën. Toch had deze korte periode een enorme invloed op het leven van Rousseau omdat hij door deze periode kritischer geworden was ten aanzien van de maatschappij en het bestuur van de Franse staat en samenleving. Dit uitte zich het duidelijkst in zijn antwoord op de in 1750 uitgeschreven prijsvraag van de Académie de Dijon. De prijsvraag luidde: “*Si le progrès des sciences et des arts a contribué à corrompre ou à épurer les mœurs?*”³. Hij stelde namelijk dat door de ontwikkeling van de wetenschap en kunsten er behoeftes opkwamen die in zijn ogen hadden geleid tot een verval van de goede zeden door onder meer het kweken van onzedelijke behoeftes, denk hierbij aan slavernij.

Daarnaast zou volgens hem de vooruitgang weliswaar hebben bijgedragen aan de individuele zelfontplooiing maar daarmee zouden aldus Rousseau regeringen sterker zijn geworden en de ongelijkheid zijn vergroot. Tot slot stelde hij nog dat het bijeffect van vooruitgang (lees toename van materieel bezit) de echte vriendschap onmogelijk had gemaakt door het kweken van jaloezie. U begrijpt dat dit niet in goede aarde viel bij zijn vrienden (de encyclopedisten) aangezien hij zich hiermee eigenlijk uitsprak tegen de door hen beoogde ontwikkeling. L'académie daarentegen waardeerde zijn antwoord wel en riep hem uit tot winnaar van de prijsvraag. Vanaf dit moment was Rousseau landelijk bekend.

Zijn antwoord en dit werk leidde tot een vereenvoudiging van zijn levensstijl. Rousseau geloofde dat de mens voor er sprake was van opvoeding en ontwikkeling van nature goed is maar door ervaringen in de maatschappij gecorrumpeerd kan worden. Hij was dus een aanhanger van de natuurtoestand. Volgens en alleen door ervaringen in de maatschappij gecorrumpeerd werd. Hij geloofde dat het verval van de natuurtoestand de oorzaak was van ongelijkheid en uitbuiting. Hij stelde tevens dat de huidige staat een scheping is van het eigenbelang van de machtige heersers.⁴

U merkt hier al enige kritiek ten aanzien van koningen en dit versterkte zich in zijn bekendste werk, over de ideale staatsvorm, *du Contrat Social ou Principes du droit Politique*, dat hij uitgaf in 1762. Dit is dan ook waar de meeste mensen hem van kennen.

Hij bleef echter ook erg content over de natuur en dit leidde tot zijn opvoedkundige ideeën die hij vastlegde in een minder bekend maar toch zeer interessant en nog altijd actueel werk; *Emile ou de l'éducation*. Dit boekje verdiend enige verdere aandacht

Rousseau en de vrije opvoeding

In het eveneens in 1762 verschenen boekje *Emile ou de l'éducation* beschrijft Rousseau hoe een jongen van gegoede komaf ver van de stad in idyllische omstandigheden wordt opgevoed. Hij leeft samen met zijn tutor die -heel toevallig- ook Jean-Jacques heette. Zij leven zonder dwang of straf en de jongen leert alles door ervaringen op te doen, zo leert hij hem op een bijzondere manier zwemmen en de weg vinden door hem in een situatie te plaatsen waarin hij zichzelf moet redden. In het laatstgenoemde geval laat hij hem namelijk verdwalen in een bos. Ze leven dicht bij de natuur en die speelt dan ook een belangrijke rol. In het boek stelt hij ook dat men eigenlijk meer respect moet hebben voor boeren en arbeiders want zij zijn in zijn ogen belangrijker dan koningen.

Het kind komt tot zijn vijftiende ook niet in aanraking met enige vorm van kennis want dit bezoedelt aldus Jean-Jacques toch enkel maar zijn natuurlijke goedheid. Het enige boek dat hij mag lezen is Robinson Crusoe, wat ikzelf een zeer toepasselijk boek vind in deze context.

De jongen wordt door de natuur gehard en mag pas weg uit deze toestand als hij enige jaren is getrouwd. Bijzonder is echter zijn opvatting over meisjes; Rousseau stelt namelijk dat meisjes wel dienen te worden gestraft en moeten leren gehoorzamen aan de man. Het gelijkheidsbeginsel was bij Jean-Jacques Rousseau nog ver te zoeken.

In zijn eigen tijd was deze theorie uit den boze en het boekje werd dan ook kort na uitgave, in zowel Parijs als Genève, collectief verbrand. Inmiddels wordt deze theorie echter al meer aanhangen, maar hierbij hoort nog een laatste kanttekening; Jean-Jacques Rousseau mag het in dit boekje misschien mooi verwoord hebben, maar hij was geen man van de praktijk. Jean-Jacques kreeg vijf kinderen en hij heeft ze allemaal te vondeling gelegd. Ik moet hem echter één ding nageven; zo bleven de kinderen wel dicht bij de natuur en wie weet, misschien werden zij wel een tweede Romus en Remulus

- 1 Bekend als Franse verlichtingsfilosoof vanwege zijn poging om de mens op te voeden door middel van de encyclopedie, die moest gelden als een bron van kennis
- 2 Beter bekend onder de latere naam : l'Académie des Sciences, Arts et des Belles-Lettres de Dijon
- 3 Vertaling: “Of de vooruitgang in de wetenschap en de kunst heeft bijgedragen aan ofwel het zuiveren ofwel het corrumperen van de zeden?”
- 4 Dit alles is beschreven in: *Discours sur l'origine et les fondements de l'inégalité parmi les hommes* (betoog over de oorsprong en ongelijkheid van de mens)

Door: Maarten Thomas von Balluseck en Willem Kieviet

In gesprek met
minister
Ivo Opstelten

“Het is belangrijk dat de burger meer vertrouwen krijgt in de organen die ik als minister van Veiligheid en Justitie in mijn pakket heb.”

Het is een warme lentedag in Den Haag en bovendien is het vrijdag. En dus bevindt Ivo Opstelten (1944) zich in de Trêveszaal waar de ministerraad vergadert. Mr. Opstelten genoot zijn rechtenstudie in Leiden, en deed vervolgens als burgemeester van ondermeer Utrecht en Rotterdam de nodige bestuurlijke ervaring op. Na in 2008 benoemd te zijn tot voorzitter van zijn VVD kreeg de liberaal in de zomer van 2010 van Hare Majesteit de opdracht om als informateur de partijen VVD, CDA en PVV nader tot elkaar te brengen. Dit lukte. De voormalige burgervader dient het land nu als minister van Veiligheid & Justitie in het kabinet Rutte I.

Na enige tijd is hij gereed om ons in zijn werkkamer te ontvangen. De met kersenhout gelambriseerde ruimte biedt zowel een warme als moderne aanblik. Achter een zwart, houten bureau hangt een abstract, kleurrijk schilderij aan de muur waarop een driehoek prijkt. Haaks op dat bureau staat een kleine vergadertafel met aan het hoofd minister Opstelten zelf. Wij schuiven aan en beginnen het vraaggesprek.

Vertrouwen in de rechtstaat

In het regeerakkoord staat dat het kabinet het vertrouwen in de Nederlandse rechtsstaat wil herstellen, wat doet u en het kabinet geloven dat dit vertrouwen tanende is?

“Het is belangrijk dat de burger meer vertrouwen krijgt in de organen die ik als minister van Veiligheid en Justitie in mijn pakket heb. Dat zijn de Politie en het Openbaar Ministerie en beheersmatig ben ik verantwoordelijk voor de rechterlijke organisatie. Deze organen zijn natuurlijk heel belangrijk in de rechtstaat. Dus is het zaak dat de burger meer vertrouwen krijgt in de overheid.”

Want u heeft het idee dat dit vertrouwen ontbreekt?

“Ik zeg niet dat het ontbreekt, maar we hebben het hier over versterken, het is altijd een plicht van een kabinet om de rechtstaat te versterken.”

Om dit vertrouwen te versterken wilt u de verjaringstermijn voor misdrijven waarop een gevangenisstraf van twaalf jaar of hoger is gesteld afschaffen...?

“Ja, deze termijn willen we inderdaad afschaffen bijvoorbeeld voor ernstige zedenmisdrijven met kinderen. Nu nog verjaren alleen de misdrijven met een levenslange gevangenisstraf niet. Verder wordt de verjaringstermijn verlengd van misdrijven met een gevangenisstraf van acht jaar of hoger, met een termijn van twintig jaar, daaronder vallen ook de zware mishandeling en diefstal met geweld. Ik rechtvaardig dit met het gegeven dat de maatschappelijke behoefte om daders te straffen ook na zeer lange tijd blijft bestaan, zeker bij de slachtoffers en nabestaanden. Bovendien raken deze misdrijven in brede zin het vertrouwen in de rechtsorde en de veiligheidsbeleving van burgers. Hier komt nog bij dat de moderne opsporingstechnieken, waaronder natuurlijk DNA-onderzoek het mogelijk maken om ook na langere tijd nog bewijs te vergaren in een zaak. Bij zeer ernstige delicten willen we ook in meer gevallen onherroepelijke vonnissen van vrijgesproken verdachten kunnen herzien. Dit wanneer er nieuw, zeer belastend bewijs opduikt.”

Staat deze herziening met terugwerkende kracht van ‘coldcases’ en vrijspraken niet op gespannen voet met bijvoorbeeld het legaliteitsbeginsel?

“Nee, dat vind ik niet omdat er ook voor deze herziening een groot draagvlak bestaat in de samenleving, het gaat natuurlijk om ern-

stige misdrijven. De nieuwe opsporingstechnieken maken het mogelijk dat ook na lange tijd bewijs nog boven tafel komt. Het recht moet toch zijn beloop krijgen, het is niet voor niets dat we dit doen, bovendien is er een duidelijke meerderheid voor in de Kamer.”

Hecht u in dit voorstel voor herzieningen meer waarde aan maatschappelijk draagvlak of juist meer aan de juistheid van het strafrecht?

“Aan beiden. Nee, enkel maatschappelijk draagvlak is een onvoldoende uitgangspunt, al is het belangrijk dat je ook daar naar kijkt. Natuurlijk is de juridische juistheid ook belangrijk.

De tijd brengt ook verandering met zich mee. De samenleving van nu is een andere dan die van vroeger. Wanneer je merkt dat het recht de werkelijkheid in de weg staat, vind ik dat de overheid een taak heeft. In die situaties moet je kunnen ingrijpen, om eventueel het recht te hervormen. Natuurlijk mag daar best een debat over komen. Dat bijvoorbeeld hoogleraren van universiteiten daar van tijd tot tijd een andere opinie over hebben is alleen maar goed. Dat scherpt ons aan.”

Vrijheid van de strafrechter

Het kabinet is van plan om de minimumstrafeis op te laten nemen in de wet...

“Jazeker, dit is het geval voor recidive bij zeer ernstige misdrijven. Dan heb je het over gewelddadige vermogensdelicten, ernstige zeden- en geweldsmisdrijven en zware vormen van mishandeling die geleid hebben tot ernstige inbreuk op de lichamelijke integriteit van het slachtoffer. Daarvoor moeten minimumstraffen komen, en dan zult u vragen: ‘Is er dan geen ruimte meer voor de rechter om daar vanaf te wijken’, ik raad uw vraag al. De rechter kan alleen in zeer specifieke gevallen van de minimumstraf afwijken, en hij is dan verplicht om uit te leggen waarom de straf lager uitvalt. Dat kan in uitzonderlijke gevallen wanneer er rekening wordt gehouden met de persoon van de dader of de buitengewone omstandigheden van het geval.

Wij gaan als kabinet kijken wat iedereen van dit voorstel vindt en

‘We zullen niet het enige land zijn met minimumstraffen. Landen zoals Frankrijk, België, Duitsland hebben deze ook, met meer of minder succes.’

Minister Opstelten in zijn werkkamer

dan zullen we het ook naar de Raad van State sturen en vervolgens zullen we het bij het Parlement indienen.

Het plan ligt nu om advies bij verschillende instanties, dat wacht ik af. Ik, en met mij het kabinet is ervan overtuigd dat dit een goed voorstel is.

Nederland plaatst zich met dit plan ook niet op een eiland. Er is daar onderzoek naar gedaan. Als je dit soort zware misdrijven hebt die vervolgens wederom worden gepleegd, is het rechtvaardig dat die mensen een passende straf krijgen, dat idee ligt aan de basis van het wetsontwerp. Dat is natuurlijk ook onze plicht als wetgever, om bij de rechter aan te geven wat de marges zijn in de wet waarop de rechter zijn straf moet afwegen.”

In een interview met de heer Wilders bij Uitgesproken WNL (16-02-2011), heeft uw gedoogpartner geopperd om rechters voortaan voor nog maar 5 á 6 jaar te benoemen om vervolgens te kijken of zij wel zwaar genoeg gestraft hebben, wat vindt u van dit idee?

“Daar ben ik tegen, ik vind dat in de wijze van benoeming van onze rechterlijke macht niets moet veranderen. De onafhankelijkheid van de rechterlijke macht en de scheiding der machten, de trias politica brengt met zich mee dat de rechter voor zijn leven wordt benoemd, daar gaat dan ook niets aan veranderen.”

En de minimumstraffen zouden dan ook geen afbreuk doen aan deze scheiding der machten?

“Nee, zeker niet. Want, zo is onze samenleving ook samengesteld, de wetgever geeft de marges aan waarbinnen de rechter recht spreekt.”

Maar u mengt zich wel in de strafmaat die een rechter kan opleggen.

“De rechter bepaalt de straf in een concreet geval, maar wij als wetgever hebben ook onze plicht. Het is onze verantwoordelijk-

heid marges aan te geven. En we geven natuurlijk een muizengaatje aan de rechter om in een specifieke situatie daarvan af te wijken. Maar wel een muizengaatje om in heel specifieke situaties rond de dader gemotiveerd aan te geven waarom de minimumstraf in dit geval niet zou gelden. Dat kan wel degelijk. We hebben dat ook aangegeven in de memorie van toelichting en uitvoerig toegelicht om welke gevallen dat dan zou kunnen gaan. We zullen niet het enige land zijn met minimumstraffen. Landen zoals Frankrijk, België, Duitsland hebben deze ook, met meer of minder succes.

Het is geen kritiek aan de rechterlijke macht, want ik vind dat wij een goede rechtelijke macht hebben maar het is wel onze plicht om als wetgever de marges aan te geven.”

Politieke afwegingen

In het regeerakkoord is verder opgenomen dat het aantal Tweede Kamerleden van honderdvijftig naar honderd teruggebracht gaat worden, en het aantal senatoren in de Eerste Kamer van vijfenzeventig naar vijftig. Is dit een pure pragmatische kostenbesparing of zit hier ook een politiek idee achter?

“Nee, wij willen een kleinere compactere, maar ook sterkere overheid. Een overheid die een aantal dingen niet meer regelt, maar daar waar de overheid echt voor bedoeld is, het goed doet. Zoals bijvoorbeeld waar ik het over had: de versterking van de rechtstaat. In die visie past dit plan. Vandaar dat het in het regeerakkoord staat. Het is nu aan mijn collega van Binnenlandse Zaken (minister Donner, red.) om dat uit te voeren.”

Er zijn ook politieke partijen die de Eerste Kamer in het geheel af willen schaffen, hoe denkt u hierover?

“Ik ben voor de Tweede Kamer en de Eerste Kamer, de senaat in de

positie als *Chambre de reflection*, waar het om de inhoud gaat, natuurlijk altijd met een politieke dimensie. Dat moet je ook niet ontkennen. Maar in de eerste plaats om de inhoud. Dat is volgens mij, en volgens het Kabinet een heel goed instituut.”

Wilt u de politiek dichterbij de burger brengen of vindt u juist dat er een bepaalde afstand tussen de burger en de politiek moet bestaan?

“Dat zijn van die theoretische vragen... Kijk je wilt als politicus en als bewindspersoon herkenbaar zijn voor de bevolking en daar dus tussen opereren. Je moet dus ook de werkelijkheid van de straat kennen. Maar er zijn momenten dat je ook op grotere afstand moet opereren om goede beslissingen te kunnen nemen. Als je wetten moet formuleren en moet verdedigen, moet je overzicht houden dus dat is het een en het ander. Maar het moet wel zo zijn dat de burger zich herkent in de leiders van een regering en dat men zegt van: ‘nou daar hebben we vertrouwen in’ dat is belangrijk.”

Dus, honderd dagen het land in of toch maar niet?

“Nou nee, gewoon regeren, dat wil de burger. Je hoeft niet de hele dag van iemand een hand te krijgen of een glaasje bier met iemand te drinken of iets anders. De burger wil gewoon dat er besluiten worden genomen, dat dingen worden gedaan die ze herkennen. Dat probeer ik dan ook te doen.”

U bent nu zes maanden minister, hoe bevalt dat?

“Uitstekend, ziet u dat niet aan mij? Het is een mooie job, het biedt genoeg mogelijkheden.”

Hoe ziet u deze job in verhouding tot het burgemeesterschap, u was op 28-jarige leeftijd de jongste burgemeester ooit in Nederland, u bent nu zes maanden minister, wat is leuker?

(Lachend) “Ja kijk, het mooiste ambt in Nederland is toch het burgemeesterschap van Rotterdam, dat heb ik dan ook tien jaar mogen doen. Dus dan moet je ook weer eens iets anders gaan doen, deze positie is ook gewoon op mijn weg gekomen en ik vind het een mooie uitdaging om dit werk te doen. Ik doe het met hart en ziel, in een mooie ploeg, met een mooi programma en ik ben vol ambities, dat merkt u.”

Leidse studententijd

Waarom heeft u destijds voor Leiden gekozen?

“Dat was een familietraditie, het was van zelfsprekend dat ik in Leiden rechten ging studeren. Ik heb er ook geen moment spijt

Dat Ivo Opstelten roeide als wedstrijdroeier is alweer enige tijd geleden

van gehad, ik heb daar een heel goede tijd gehad. In '63 ben ik er aangekomen en in '69 ben ik afgestudeerd. Ik heb publiekrecht gedaan, tijdens mijn studententijd heb ik er voor gekozen om burgemeester te worden. Mijn vrienden kozen allemaal privaatrecht en gingen het bedrijfsleven in, of de advocatuur. Ik ging de andere kant uit, maar dat was prima. Ik heb bestuurskunde ook nog als keuzevak gedaan, bij de huidige vice-president van de Raad Van State, de heer Tjeenk Willink. Ik kreeg toen een hele stapel boeken en hij vroeg mij op het tentamen: ‘heb je het gelezen?’ Ik zei: ‘ja natuurlijk’. ‘Dan heb je een zeven’, zei hij. Ik zei daar geen genoeg mee te nemen, ik was meer waard. Toen zei hij: ‘ga maar zitten’, en toen heeft hij mij een half uur bevraagd en zei vervolgens: ‘vind je niet dat een zeven ruim betaald is?’ Ja, dat was een mooie tijd.”

Vanuit de universiteit voel je nu de druk opkomen om nominaal af te studeren ...

“Ja, als ik er op terugkijk had ik dat ook wel kunnen doen. Maar je doet er dan een boel andere dingen bij, ik heb ontzettend veel andere dingen gedaan. Als burgemeester ga je ook altijd een keer per jaar met nieuwe aankomende studenten een praatje houden, samen met de rector. Deze zegt dan zoiets als: ‘wordt nou wel lid van iets, en ga ook andere dingen doen, het is een prachtige tijd, studeer goed maar gebruik ook de kans om allerlei andere dingen te doen’. Er is maar één moment in je leven dat je die kans krijgt dus doe het. Iedereen moet kiezen wat hij gaat doen dus gebruik die mogelijkheid. Ik heb daar altijd veel plezier van gehad.”

Was u tijdens uw studententijd al (actief) lid van de JOVD?

“Nee, niet. Ik ben eigenlijk meteen lid geworden van de VVD. Ik heb in '66 de keuze gemaakt tussen D66 en de VVD. Ik had veel D66 georiënteerde hoogleraren maar daar had ik al tentamen bij gedaan, dus ik dacht: ‘ik wordt nu maar lid van de VVD, dat lijkt me beter en verstandiger’. Daar heb ik ook natuurlijk geen moment spijt van gehad.”

U bent ook nog presentator geweest van het tv-programma ‘TROS Regelrecht’, hoe was uw ervaring daarmee?

“Ja, dat vond ik wel leuk, dat is toch iets heel anders. Ik was wel eens zo nu en dan betrokken in dit soort televisieoptredens maar niet echt als presentator, dat is een vak apart. Ik vond het een groot genoeg om te doen.

Je doet dat niet omdat je een baantje moet hebben, ik verdiende er ook niets mee. Ik deed het omdat het programma mij wel beviel, het sneed bepaalde thema's aan waar ik mij op zichzelf wel bij thuis voel en die ook de burger aangaan. Het zijn punten waarmee je wat dichterbij de bevolking komt. Ik was als burgemeester van Rotterdam ook een uur in de maand op de regionale televisie, men kon dan bellen en vragen stellen. Maar je moet uitkijken dat het dan niet een soort rondvraag wordt, dat iedereen bij je zijn sores op tafel legt. Dat het wel echt een gesprek wordt, en geen spreekuur. Ik ging in die gesprekken niet allerlei toezeggingen doen maar als iemand met iets wezenlijks kwam dan kon ik wel uitzoeken hoe we dan verder moesten komen.

Dus zo moet je telkens een vorm zien te vinden om je gezicht te laten zien, en het een is succesvoller dan het andere, het een slaagt en het andere niet. Zo moet je telkens proberen een grens op te zoeken, ook voor jezelf.” **N**

Opinie

Ben ik vrij?

Hèhè, de lente is al goed op weg. Eindelijk bevrijd van het koude weer wat ons in de wintermaanden dwong om vooral binnen te blijven. Nu dus even niet. Nu is het tijd voor een wandeling langs het Rapenburg, een goede fietstocht door de polder of wellicht pak ik eindelijk een keer de trein naar Groningen. Ik houd er wel van om samen met mijn eenzaamheid en gedownload mp3's in de buitenlucht te zijn. Ik geniet van de vrijheid en anonimiteit. Maar wacht, wanneer ik met het openbaar vervoer reis, ben ik helemaal niet vrij en anoniem! De OV-chipkaart registreert namelijk waar ik overal geweest ben. En hoe lang mag ik nog mp3'tjes downloaden om mij te vergezellen in de polder? Hoe zit het nou met mijn vrijheid? Wat houdt vrij zijn nu eigenlijk in?

Vrijheid betekent dus niets meer dan dat wij zelf bepalen en is dus conventioneel. Het teken 'vrijheid' is dus gevormd. Maar hoe is deze gevormd? Hoe heeft het betekende van het teken 'vrijheid' zich geconstitueerd? Volgens de structuralistische filosofie moeten we concepten, ideeën en opvattingen, als bijvoorbeeld 'vrijheid', als een accumulatie van processen en structuren zien waar wij ons als individu en maatschappij niet direct bewust van zijn. Een voorbeeld van structuren die onze vrijheid bepalen zijn instituties zoals de overheid, religie, wetenschap en het recht. De Franse postmodernistische filosoof Michel Foucault (1926-1984) stelt dat machthebbende en gerespecteerde instituties bepalen hoe wij over concepten denken.¹ Hij noemt hun specifieke manier van denken, en de ter-

In de tijd dat het christelijk religieus instituut de machthebber was, werd met name de seksuele vrijheid beperkt.

Laat ik eerst eens kijken wat vrijheid eigenlijk betekent. Als ik het concept 'vrijheid' analyseer, kan ik concluderen dat de ervaring 'vrijheid' relatief en arbitrair is. Dat wil zeggen, de betekenis van de term vrijheid bepalen wij zelf in de context waarin we dat willen zien. Wij bepalen wat een term inhoudt omdat de identiteit van termen en woorden niet intrinsiek gegeven zijn. De Zwitserse taalkundige en tevens vader van het structuralisme, Ferdinand de Saussure (1857-1913), onderkende dit gegeven en stelde dat woorden (tekens) uit twee delen bestaan: de betekenaar (signifiant) en de betekende (signifié). De betekenaar betreft de uiterlijke verschijningsvorm zoals we het teken 'vrijheid' horen, spreken en kunnen lezen terwijl de betekende het mentale concept betreft wat wij met het teken vrijheid associëren.

men die zij binnen hun denken gebruiken, het discours. Binnen elk discours denkt men op een eigen manier en beschouwd men dat als de waarheid. Afhankelijk van het instituut wat de macht heeft, wordt er een discours aan ons opgelegd. In de tijd dat het christelijk religieus instituut de machthebber was, werd met name de seksuele vrijheid beperkt. Abortus en anticonceptie, homoseksualiteit en euthanasie waren verboden. Desalniettemin werd er vrijheid ervaren. Toch zien we vandaag de dag dat we nu vrijer zijn op het gebied van abortus en euthanasie en zijn we helemaal vrij om anticonceptie te gebruiken en homoseksueel te zijn. Hier zijn het 'de overheid' en 'het recht' die in dit geval onze vrijheid hebben vergroot. Maar het was 'de wetenschap' wat als instituut de onderliggende processen en structuren gevormd had welke zich vanaf de Wetenschap-

pelijke Revolutie in een stroomversnelling begonnen te vormen wat tot de ontmythologisering van het christelijk wereldbeeld leidde. Hierdoor werd de macht van het instituut 'de kerk' ingeperkt, maar groeide de macht van het instituut 'de overheid' en 'de wetenschap'. Wij leven nu in de veronderstelling vrijer te zijn dan vroeger omdat wij ons ontworsteld hebben van de oude onderdrukkende instituten. Maar het ene machthebbende instituut heeft het andere machthebbende instituut simpelweg vervangen. En ook zij bepalen wat en hoe, over bijvoorbeeld vrijheid, gedacht moet worden vanuit hun eigen discours.

Maar het ene machthebbende
instituut heeft het andere
machthebbende instituut simpelweg
vervangen.

Zo kwam het instituut 'de overheid' in de persoon van staatssecretaris Fred Teeven (VVD) vorige maand met het voorstel om het downloaden van auteursrechtelijk beschermd materiaal strafbaar te stellen.² Het moet voor rechthebbenden gemakkelijker worden om via een civielrechtelijke procedure op te treden tegen sites of servers die het downloaden van auteursrechtelijk beschermd materiaal mogelijk maken. Simpel gesteld, vooral de uploaders moeten het voorstel vrezen. Teeven stelt dat de individuele consument niet hoeft te vrezen, omdat hij alleen de grote uploaders (de sites en servers) wil aanpakken. Prima, zou je zeggen. Maar het voorstel blijft een beetje obscuur. Want als uploaders civielrechtelijk vervolgd kunnen gaan worden, hoe worden wij als individu beschermd als wij wat uploaden? Het recht, en met name de rechters, moeten bij het voorstel van de staatssecretaris gaan bepalen hoe onze vrijheid er nu uit gaat komen te zien. Moeten we willen dat het downloaden civielrechtelijk strafbaar gesteld kan worden, waarbij de schadevergoeding bij dergelijk gecompliceerde zaken aanzienlijk hoger kunnen uitvallen dan bij de geldboete uit het Strafrecht (artikel 23 Sr)?

Het voorbeeld illustreert dat 'de overheid' en 'het recht' bepalen wat onze vrijheid zal zijn en wat onze vrijheid is. De Saussure toont aan dat woorden geen intrinsieke waarde hebben en dus afhankelijk is van hoe wij begrippen vormen. Wij als instituut 'het recht' bepalen mede wat vrijheid dus inhoudt en zal gaan inhouden. Of ik mag blijven downloaden of dat ik nog met enige mate van privacy mag reizen, is dus mede afhankelijk van u als onderdeel van het instituut 'het recht'. Vraag uzelf dus als student, jurist, toekomstig wetgever of rechter dus af hoe u zelf wilt dat onze vrijheid er uit zal komen te zien. Want wij als instituut bepalen mede hoe vrij we zijn. ■

1 Foucault schreef uitgebreid over onder andere het instituut de wetenschap (Les Mots et les choses, 1966) en de penologie (Surveiller et punir: Naissance de la Prison, 1977)

2 <http://www.rijksoverheid.nl/nieuws/2011/04/11/modernisering-auteursrecht.html>

De wet van Van Doorne:
**Chronisch
overwerken is
een teken van
zwakte**

Bij Van Doorne brandt er 's nachts ook nog wel eens licht. Natuurlijk. Als de situatie erom vraagt, zetten we graag een tandje bij. Maar even graag houden we de zaak in balans. Als we klaar zijn, zijn we klaar. Kom je bij ons werken, dan verwachten we dat ook jij je eigen grenzen stelt. Dat je niet blijft hangen voor de Bühne. Onze praktijk leert dat scherpste blijkt uit resultaat.

Kijk op www.werkenbijvandoorne.nl hoe je je talent op scherp kunt zetten. Maak kennis met je nieuwe collega's, neem een kijkje op je nieuwe werkplek en kies de toekomst die je wilt. Heb je vragen of wil je solliciteren, neem dan contact op met onze recruiter Wendy Arends-Verhoeff, 020 6789 342, humanresources@van-doorne.com

Van Doorne houdt je scherp

Van Doorne houdt je scherp

Geslepen en gedreven staan we bij Van Doorne op scherp voor de zakelijke belangen van onze cliënten. Vanuit onze vestigingen in Amsterdam, Aruba, Bonaire en Curaçao maken we ons sterk voor nationale en internationale cliënten in het bedrijfsleven, de non-profitsector en de overheid. Praktisch en doelgericht werken we aan concrete, werkbare oplossingen. Voor elke sector, op elk rechtsgebied. Direct, nuchter en met korte lijnen.

Als onafhankelijk Nederlands advocatenkantoor tonen we onze zelfstandigheid in de praktijk. We houden er een eigen cultuur en een eigen manier van werken op na. Door onze kennis en expertise in verschillende praktijkgroepen en teams te bundelen, bestrijken we het zakelijke recht in de volle breedte en tillen we onze dienstverlening naar een hoger niveau. Ook spreken we bij Van Doorne klare taal. We bieden bruikbaar juridisch advies. Zonder omhaal van woorden, op het scherp van de rede.

Haal het beste uit jezelf

Scherpte is ons handelsmerk. Onze advocaten, notarissen en fiscalisten zijn even pragmatisch als ambitieus en presteren op de toppen van hun kunnen. Ook als stagiaire of medewerker zul je merken dat de lat hier hoog ligt. Kom je bij ons werken, dan verwachten we dat je het beste uit jezelf haalt. Dat je ambitieus genoeg bent om kansen te herkennen én te grijpen. Dat je niet braaf blijft afwachten, maar zelf het initiatief neemt. Andersom mag je van Van Doorne ook het nodige verwachten. Een uitdagende en inspirerende werkomgeving, bijvoorbeeld. Of de bereidheid om te investeren in jouw talent.

Van Doorne houdt je scherp

Kennis is ons grootste kapitaal. Bij Van Doorne ben je daarom nooit klaar met leren. Om scherp te worden én te blijven als advocaat, fiscalist of notaris bieden wij een uitgebreid, hoogstaand opleidingsprogramma gericht op jouw vakinhoudelijke en persoonlijke ontwikkeling. Met juridisch inhoudelijke cursussen, jurisprudentielunches, studiedagen, trainingen en seminars houden we je continu bij de les en leggen we de basis voor een succesvolle juridische carrière.

Jouw carrière, jouw verantwoordelijkheid

Speerpunt in ons opleidingsprogramma is training on the job. De vorderingen die je maakt worden door je collega's nauwlettend gevolgd en regelmatig besproken. Tijdens je stage is de begeleiding het meest intensief. Maar ook daarna, als je als medewerker aan ons kantoor verbonden blijft, kun je op onze ondersteuning en begeleiding rekenen. Van Doorne biedt je alle ruimte om jezelf te ontwikkelen en verder te groeien, maar het initiatief ligt bij jou. Het is jouw carrière, het is jouw verantwoordelijkheid.

Balans

Behalve onze kennis, houden we ook de balans tussen werk en privé scherp in het oog. We bewaken de belangen van onze cliënten, zoals we ook onze eigen belangen bewaken. Ook van jou verwachten we dat je je eigen balans verdedigt. Dat je alles geeft tot een zekere grens. Onze praktijk leert dat je beter en scherper presteert wanneer je de zaken in evenwicht houdt.

Zien is geloven

Natuurlijk kunnen we nog veel meer over onszelf vertellen. Over onze maatschappelijke betrokkenheid en onze passie voor sport, bijvoorbeeld. Of over hoe we het nuttige met het aangename verenigen in onze eigen kantoorgroep. Maar liever laten we je zelf een beeld vormen van ons kantoor en onze sfeer. Liever laten we je met eigen ogen zien dat we anders zijn. Ga naar www.werkenbijvandoorne.nl en je weet wie je voor je hebt.

Neem voor meer informatie contact op met:

Willemijn Wille, Recruiter

T: +31 (0)20 6789 338

E: willew@vandoorne.com

Miscellanea

“Velen denken dat ze vrij zijn. Het is de vrijheid van de onverschilligheid.”
Georges Acker (vlaams dichter)

Anticonceptie toegestaan door Vaticaan?

Het Vaticaan heeft anticonceptiegebruik per ongeluk toegestaan. De fout staat in een boek voor jongeren dat de Rooms-Katholieke Kerk woensdag heeft uitgebracht. Verschillende media merkten de fout op.

Op de vraag of een christelijk echtpaar voorbehoedsmiddelen mag nemen, antwoordde het boek YouCat ‘ja’. Dat zou in strijd zijn met het anticonceptiebeleid van het Vaticaan, wat al sinds 1968 fel tegen het gebruik van voorbehoedsmiddelen is. De fout is te wijten aan een verkeerde vertaling naar het Italiaans. Het in verlegenheid gebrachte Vaticaan hoopt met het toevoegen van uitleggende brieven de fout te herstellen.

Meer dan 14.000 exemplaren van het boek zouden in Italië al verkocht zijn, aldus Italiaanse media. Het boek zal verder in vijftien andere talen worden uitgebracht en zal in augustus op de Wereld Jongerendagen in Spanje worden uitgedeeld.

Rechten van natuur gelijkgesteld aan mensenrechten?

In Bolivia krijgt de natuur binnenkort mogelijk dezelfde rechten als de mens. Zo krijgt de aarde bijvoorbeeld het bestaansrecht en het recht om niet te worden vervuild.

Dat meldt The Guardian woensdag.

Met de ‘Ley de la Madre Terra’ wil de regering de vervuiling en transport van grondstoffen tegen gaan. Het Ministerie van Moeder Aarde zal in samenwerking met de lokale bevolking toezien op het handhaven van de wet door industrieën. Bolivia kampt al lange tijd met vervuiling van het milieu. Dat komt met name door werkzaamheden in onder andere goudmijnen.

De Wet van Moeder Aarde zal er waarschijnlijk snel komen omdat de partij van president Evo Morales, De Socialistische Beweging, een ruime meerderheid heeft in de regering. De partij nam het initiatief voor het wetsvoorstel.

Grootste uitdaging voor de Bolivianen, naast het handhaven van de wet, wordt een balans te vinden tussen de natuurrechten en de belangen van de mijnindustrie, aldus The Guardian. De industrie levert het land bijna een derde van het BBP op.

“Vrijheid is een grote discipline.”
Karel Appel

“Voor een werkzame en ontwikkelde geest is vrije tijd niets anders dan vrijheid om zijn bezigheid te kiezen” Comtesse Diane de Beausacq
(Frans schrijfster)

“Een wereld die voor de techniek is gewonnen, is voor de vrijheid verloren.”

Georges Bernanos
(Frans schrijver)

Russisch parlement.

De Russische parlementsleden hebben een hele serie nieuwe maatregelen bekeken om het imago van de eerbiedmenswaardige instelling op te krikken. Vrouwelijke parlementsleden mogen zich wellicht binnenkort niet meer in minirokjes vertonen. Wanneer zij dat wel doen dreigt het parlement volgens de nieuwe maatregelen in diskrediet te worden gebracht. Ze moeten er een zakelijke stijl van kleden op nahouden, met inbegrip van formaliteit, terughoudendheid, traditie en netheid. Rechtstreeks vragen van journalisten beantwoorden hoort er ook niet meer bij, alle verzoeken moeten beleefd naar de persdienst worden doorverwezen. Wanneer parlementsleden elkaar adresseren moeten zij alle brutaliteit en arrogantie achter zich laten. Ook parlementaire vechtpartijen zijn voortaan uit den boze. Hoe dat precies ingevuld moet worden zal moeten blijken.

Wist u dat.. Het dit jaar 65 jaar geleden is dat de Tweede Wereldoorlog werd beëindigd? Op zes landen na was de hele wereld bij deze oorlog betrokken.

Vrijheid van vestiging voor Roemeense en Bulgaarse seizoenarbeiders?

De tuinders zijn boos op minister Kamp van Sociale Zaken. Die vindt dat seizoensarbeid gedaan moet worden door Nederlandse werklozen en niet door Roemenen en Bulgaren die daarvoor naar ons land willen komen. Alleen in uitzonderingsgevallen wil hij een vergunning afgeven aan werknemers uit die landen.

Maar volgens de Zuidelijke Land- en Tuinbouworganisatie ZLTO komen boom- en aardbeikwekers in West-Brabant acuut in de problemen. Zij zeggen dat in de praktijk de Nederlandse werklozen niet beschikbaar zijn voor het plukken van aardbeien. Daarom spant de organisatie een kort geding aan tegen minister Kamp.

Moet minister Kamp voet bij stuk houden en streng zijn in de toelating van Roemeense en Bulgaarse seizoenarbeiders? Of moeten de tuinders tegemoet worden gekomen en dus in alle vrijheid Roemeense en Bulgaarse plukkers kunnen aannemen?

“Zoals de Grote Oceaan slechts één smaak heeft: die van zout; zo heeft ons onderwijs ook slechts één smaak: die van vrijheid.”
Boeddha

Liefdesverklaringen langs de weg

Liefdesverklaringen of huwelijksaanzoeken langs de snelweg worden in Franstalig België verboden. Het parlement van Wallonië heeft een wet goedgekeurd die ervoor zorgt dat dergelijke liefdesuitingen kunnen worden bestraft met een boete van duizend euro.

Dat melden Belgische media dinsdag. Voor wie echt geen andere oplossing ziet dan zijn of haar geliefde via teksten langs de autoweg te bereiken, is er wel de mogelijkheid om een uitzondering aan te vragen. Er zijn twintig politieagenten ingezet om toe te zien op naleving van de nieuwe regel. Het aanbrengen van affiches mag niet meer op minder dan dertig meter van de weg.

special

Een gokje wagen?

Eensklaps 27,5 miljoen euro op de girorekening overgemaakt krijgen. Dat is de droom van veel Nederlanders, en de realiteit voor een zeer gelukkige Noord-Hollander.¹

Dromen zijn belangrijk voor de mens, maar kunnen ook tot waanzin drijven. Het kan immers leiden tot excessieve en onverantwoorde deelname aan kansspelen. Om deze reden bestaat er in Nederland de zogenaamde Wet op de kansspelen (Wok). De kern van deze wet staat genotuleerd in artikel 1:

“Behoudens het in Titel Va² van deze wet bepaalde is het verboden:

- gelegenheid te geven om mede te dingen naar prijzen of premies, indien de aanwijzing der winnaars geschiedt door enige kansbepaling waarop de deelnemers in het algemeen geen overwegende invloed kunnen uitoefenen, tenzij daarvoor ingevolge deze wet vergunning is verleend;
- De deelneming hetzij aan een onder a bedoelde gelegenheid, gegeven zonder vergunning ingevolge deze wet, hetzij aan een overeenkomstige gelegenheid, gegeven buiten het Rijk in Europa, te bevorderen of daartoe voor openbaarmaking of verspreiding bestemde stukken in voorraad te hebben;
- gebruik te maken van een onder a bedoelde gelegenheid, wetende dat voor het geven daarvan geen vergunning ingevolge deze wet is verleend;
- opzettelijk in strijd met de waarheid het vermoeden te wekken dat voor een gelegenheid als onder a bedoeld ingevolge deze wet vergunning is verleend, of dat aan de verleende vergunning geen voorschrift of niet al de gestelde voorschriften zijn verbonden.”

Men kan rustig stellen dat de verboden uit het bovenstaande artikel zeer beperkend zijn voor het gokgedrag van de burger. Eigenlijk komt het erop neer dat zelfs een potje poker in de kroeg met

een inleg van €5 de man al foute boel is. Poker waar geld mee gemoeid is mag immers alleen in het door de overheid gecontroleerde Holland Casino plaatsvinden. De vraag is echter in deze of de formele waarheid ook de materiële waarheid is. Met andere woorden: is het wel zo realistisch om te verwachten dat mensen naar Holland Casino afreizen voor een spelletje Black Jack? Zeker met het opkomende internetgokken is dit zeer discutabel. Hoe valt dit immers te controleren?

De brief van staatssecretaris Teeven

Staatssecretaris Fred Teeven van Veiligheid en Justitie is bereid een poging te wagen. Dit blijkt uit zijn brief³ aan de Voorzitter van de Tweede Kamer van 19 maart. In deze brief komen drie revolutionaire beleidspunten naar voren:

- De staatssecretaris wil niet altijd meer vasthouden aan de monopolies op de verscheidene kansspelcategorieën, en wil derhalve meer aanbieders op de gokmarkt mogelijk maken.
- De staatssecretaris wil bevorderen dat vergunningen voor landelijke kansspelen (bv. loterijen) in de toekomst op consistente, transparante en non-discriminatoire⁴ wijze worden verleend door de nog op te richten “kansspelautoriteit” (Ksa).
- Als derde punt wil dhr. Teeven kansspelvormen - zoals kansspelen via internet - wettelijk reguleren. Hierbij bepleit hij ook een vergunningstelsel, hetgeen in andere Lidstaten van de Europese Unie (zoals Frankrijk, Italië en België) reeds geïmplementeerd is in de nationale wet.

N naast deze drie hoofdzaken zijn er nog wat meer maatregelen die Fred Teeven wil nemen, zoals het mogelijk maken van Poker op fysieke locaties buiten Holland Casino. Hier moet dan gelegenheid voor worden geschapen op gemeentelijk niveau.

Bovendien laat staatssecretaris Teeven de mogelijkheid tot privatisering van Holland Casino en de Staatsloterij onderzoeken.

“nog wat meer maatregelen die Fred Teeven wil nemen, zoals het mogelijk maken van poker op fysieke locaties buiten Holland Casino.”

“Politieke partijen hebben uiteenlopende meningen over het uit handen geven van het gokmonopolie”

Beleidsvisie

“Waarom dit alles?” zou men zich af vragen. Op deze vraag heeft de staatssecretaris een helder antwoord. Gokken moet veilig en verantwoord kunnen, zo vindt hij. Derhalve moet de overheid een passend en attractief aanbod verzorgen op het gebied van kansspelen. Dit enerzijds omdat mensen er eeuwen lang al wereldwijd plezier en (ont)spanning uit putten. Anderzijds is de motivatie dat kwetsbare groepen moeten worden beschermd tegen het risico kansspelslaving te ontwikkelen. Dhr. Teeven maakt de inschattingen dat deze bescherming beter kan worden verschaft als illegaliteit op gokgebied wordt ingeperkt.

Nog een argument - dat overigens niet in de brief wordt aangevoerd - voor het plan van de staatssecretaris is het feit dat het verlenen van vergunningen geld oplevert. Het zou dan gaan om een jaarlijkse opbrengst van 10 miljoen euro⁵.

Politiek kader

In zijn brief geeft Fred Teeven aan dat de nieuwe regelgeving voorlopig nog niet zal worden ingevoerd: niet eerder dan 1 januari 2015. Het kan echter nog veel langer duren: er moet immers wel genoeg politieke steun zijn. Politieke partijen hebben uiteenlopende meningen over het uit handen geven van het gokmonopolie:

VVD-Kamerlid De Liefde heeft zich zeer positief uitgesproken tegenover het uitgeven van vergunningen op gokgebied.⁶

PVV-Kamerlid Louis Bontes heeft zich gewillig opgesteld tegenover beleidsvisie.⁷

PvdA-kamerlid Lea Bouwmeester staat in principe positief tegen de nieuwe ontwikkelingen, maar zet vraagtekens bij de mogelijkheden tot functioneren van de kansspelautoriteit. Dit nog niet bestaande orgaan zou wellicht te weinig mensen krijgen om haar werk goed te doen.⁸

Ook CDA-kamerlid Madeleine van Toorenburg is behoudend positief. Echter waarschuwt ze voor grote goktoestanden, en bepleit dus terughoudendheid.⁷

Voorts zien GroenLinks en D66 ook noodzaak in de verandering, is SP zeer sceptisch en zijn CU en SGP tegen.⁷

Conclusie

Parlementair gezien kan redelijk veilig worden geconcludeerd dat de meerderheid het nut van verandering op de gokmarkt wel inziet. Aldus zal de burger over een paar jaar weer een stukje extra vrijheid vergaren op het gebied van gokken. Of we daar blij mee moeten zijn blijft eigenlijk maar de vraag.

Vrijheid kent eigenlijk twee aspecten: niet worden beperkt in je handelen, en het kunnen leven naar je behoeften.⁹

De eerste vorm van vrijheid wordt zonder meer groter door nieuwe regelgeving op het gebied van kansspelen. Men krijgt immers meer concrete rechten op het gebied van gokken.

De tweede vorm van vrijheid wordt echter niet zonder meer groter. Bij Holland Casino weet men vandaag de dag zeker dat alles eerlijk verloopt, en zo kan men goed zijn ei kwijt. Als in de toekomst niet heel voorzichtig omgesprongen wordt met de vergunningen, kunnen onze behoeftes om een veilig potje poker te spelen wellicht niet meer fatsoenlijk worden bevredigd. ■

Illustratie: Timo Korstenbroek

1 Zo maakte de staatsloterij op 14 maart bekend.

2 Titel Va betreft speelautomaten (zoals de fruitautomaat in het cafeetje om de hoek).

3 Onder andere te vinden op <http://kansspelnieuws.nl/wetgeving-gokken-nederland/volledige-brief-fred-teeven-inzake-gokwet/>.

4 Hierbij bemerkt de staatssecretaris willekeur in de huidige vergunningverlening: hij bepleit een gestructureerd vergunningstelsel.

5 http://www.telegraaf.nl/buitenland/9035327/_Online_gokken_gereguleerd_.html.

6 Terug te lezen op zijn blog: http://deliefde.vvd.nl/blog/2011/4/14/algemeen_overleg_-_kansspelen/.

7 http://www.pokerbond.nl/index.php?option=com_content&view=article&id=367:verslag-algemeen-overleg-13-april&catid=1:latest.

8 <http://www.ad.nl/ad/nl/1531/Poker/article/detail/578250/2011/04/12/Let-op-risico-s-bij-uitbreiding-gokken.dhtml>.

9 In de sociologie worden deze twee vormen respectievelijk negatieve- en positieve vrijheid genoemd.

Door Anke Burgers

Kunst

Expositie Kamerlingh Onnes Gebouw Leiden

31 maart t/m 15 juni 2011

Thema “landschap”

Een expositie in het Kamerling Onnes Gebouw vraagt om een relatie met de universiteit, en nog liever, met de universiteit van Leiden. En die is er: in mijn Leidse studietijd volgde ik, als bioloog/biochemicus in opleiding, op maandagavond mijn natuurkunde-practica in een dependance van het KOG, dat toen nog bij de natuurkundefaculteit behoorde.

Inmiddels schilder ik al vele jaren, vanuit mijn verwondering over én bewondering van de natuur. Het zijn dezelfde drijfveren die mij ook in wetenschappelijke richting nieuwsgierig maakten. Een van de onderwerpen die ik voor mijn schilderen gebruik is het thema landschap en dit heb ik voor mijn expositie in het KOG gekozen.

Het materiaal dat ik gebruik is aquarel-, acryl- of olieverf. Met aquarelverf werk ik graag omdat het snelle, verrassende en vaak ongrijpbare karakter ervan mij sterk aanspreekt. Het geeft mij

daardoor veel bijzondere kansen om mijn ervaringen weer te geven. Ook olie- en acrylverf vind ik fijne materialen omdat ik daarmee goede mogelijkheden krijg om tijdens het schilderproces mijn gedachten en dus mijn uitwerking bij te sturen. Maar waarmee ik ook werk, het grote gebaar en een stevige kleurstelling zijn typerend voor mijn penseelvoering.

Naast op zichzelf staande werken, waarin o.a. portret en model een plaats innemen, werk ik ook graag aan series. Ik neem dan een onderwerp dat me bijzonder aanspreekt en maak daar verschillende uitvoeringen van.

Mijn werk is in de loop der tijd geregeld en op uiteenlopende locaties tentoongesteld. Vaak solo, maar ook meerdere keren samen met andere kunstenaars.

Voor een overzicht van mijn exposities, zie mijn website Ank-Art: www.ankart.nl.

Website: www.ankart.nl

Email: kunstzolder@hccnet.nl (of via website)

Herfstboom (aquarel)

Industrie (aquarel)

Een munt opgooien

“CD van jou, CD van mij?”, bezongen Acda en de Munnik het verdelen van de boedel na een stukgelopen relatie. Bij een kort geding in Groningen greep de voorzieningenrechter naar een wel heel opvallend middel om deze discussie te beslechten: hij wierp een munt op. Twee identieke honden; wie krijgt wie? Het lot beslist.*

Na een echtscheiding vordert de man in een kort geding afgifte van de twee jackrussellterriërs, Milo en Herman, die het echtpaar samen had. In de rechtszaal komen ze echter overeen dat dit niet rechtvaardig kan zijn. Volgens de huwelijksvoorwaarden waaronder ze getrouwd waren, behoren de honden ieder voor een gelijk deel toe. De voorzieningenrechter stelt het bezwaarlijk te achten een oordeel te moeten vallen wie welke hond krijgt, en grijpt naar een ongebruikelijk middel: kop of munt?

“4.2. Met het oog daarop heeft de voorzieningenrechter ter zitting overwogen dat het alleszins redelijk is dat ieder van partijen de zorg over één van de honden krijgt. Partijen hebben daarmee ter zitting ook ingestemd. Vervolgens heeft de voorzieningenrechter overwogen het bezwaarlijk te achten bij vonnis een keuze tussen beide honden te moeten maken.

Desgevraagd hebben partijen ingestemd dit door het lot te laten beslissen.

Daartoe heeft de voorzieningenrechter een munt opgegooid. De uitkomst daarvan was dat [de vrouw] Milo zou behouden en [de man] Herman zou verkrijgen.“

Een goede beslissing. Immers, wat is rechtvaardiger dan het lot? De voornaamste les die we hieruit kunnen trekken is echter dat men bij ruzie over de boedel een hoop geld, tijd en moeite kan besparen door gewoon zelf een munt op te gooien. **N**

* Rechtbank Groningen, 4 februari 2011, LJN: BQ0148.

Verenigingen

Grothius

Haec Libertatis Ergo

Waarde lezer,

Volgens ervaringsdeskundigen bevinden wij ons in de levensfase met de meeste vrijheid. We hebben tijdens de studententijd bij uitstek de vrijheid om ons te ontwikkelen op persoonlijk, academisch en sociaal vlak. Veel studenten maken van de vrijheid gebruik om actief te worden bij studie- en studentenverenigingen, extra vakken te volgen of lezingen en congressen te bezoeken of hun grenzen letterlijk te verleggen en het recht gaan onderzoeken in een ander land.

De afgelopen tijd hebben de commissieleden van JFV Grotius niet stilgezeten en van de vrijheid die aan commissies is gegeven gebruik gemaakt om activiteit na activiteit neer te zetten.

De maand maart stond voor een groot deel in het teken van de jaarlijkse studiereis. Na een drietal voorbereidende activiteiten, zoals een kennismakingsborrel, een bezoek aan studiereissponsor Houthoff Buruma en een lezing over het Amerikaanse recht van professor Zwolve, vertrok een dertigtal Grotianen naar het juridische hart van de Verenigde Staten: Washington D.C. De stad, waar de scheiding der machten (wetgevend, uitvoerend en rechtsprekend) heel mooi tot uiting komt, is een juridisch paradijs voor

rechtenstudenten. De week begon met een bezoek aan de zetels van de Trias Politica. We bezochten het Capitool, de plaats waar het Congres zetelt, het Witte Huis waar sommigen bij de tour door de East Wing een glimp konden opvangen van de hond van Obama, en het Supreme Court waar na 3 uur in de vroege ochtend in de rij gewacht te hebben een zitting van de Hoge Raad bijgewoond kon worden. Ook bezochten wij het strengbeveiligde Pentagon, waar wij tijdens de tour over de werkzaamheden van het Ministerie van Defensie stil hebben kunnen staan op de plek waar één van de aanslagen op 9/11 heeft plaatsgevonden. Aansluitend bezochten wij Arlington Cemetery, een enorme begraafplaats waar duizenden militairen, politici, verdienstelijke burgers en presidenten begraven liggen, waaronder John F. Kennedy.

Onze kennis van Amerikaanse straf- en strafprocesrecht werd uitgebreid na een bezoek aan de US Attorney's office (openbaar ministerie) en het Superior Court, de rechtbank in eerste aanleg. Het bijwonen van zittingen waarbij verdachten gekleed in oranje jump-suits en voorzien van hand- en voetboeien verhoord werden, terwijl de advocaten telkens 'objection' riepen maakte een bijzondere indruk en gaf ons een nieuwe kijk op de geromantiseerde weergave van rechtszaken in televisieseries.

Verder zijn wij langs geweest bij Wereldbank, advocatenkantoor Steptoe & Johnson, de DC Bar Association (Amerikaanse orde van advocaten), Georgetown Law University en de Nederlandse ambassade. Na een bezoek aan het Holocaust Museum en een door de commissie voorbereide Memorial walk werd het officiële programma afgesloten met een bezoek aan de National Archives, de plaats waar de drie belangrijkste documenten van Amerika, the Declaration of Independence, The U.S. Constitution en the Bill of Rights tentoongesteld worden.

Ondanks dit intensieve programma was ook ruimte voor ontspanning. In de vrije uren zijn dan ook talloze bezoeken gebracht aan de winkelcentra. De Ugg-stores, Abercrombie & Fitch en Macy's werden veelvuldig bezocht. Sommigen hebben zelfs verwoede (helaas niet geslaagde) pogingen gedaan om de iPad 2 te bemachtigen. Op de vrije dag heeft een groep zelfs een uitstapje naar New York City gemaakt.

Na terugkomst in Nederland was er niet veel tijd om van de jet-lag te herstellen want er stonden weer nieuwe activiteiten op het programma. Een bezoek aan het Ministerie van Defensie en het Sierra Leone Tribunaal, een lezing over terrorismebestrijding door oud-

staatssecretaris en voormalig coördinator terrorismebestrijding van de Europese Unie Gijs de Vries en uiteraard het jaarlijkse symposium, met dit jaar als thema WikiLeaks.

Natuurlijk was er ook plaats voor ontspanning en gezelligheid tijdens het Arabian Nights feest in de Four Reasons. De waterpijpen, bellydancers en de als oosterse prinsessen en sjeiks verklede aanwezigen zorgden voor een fantastische sfeer en even waanden wij ons in een ware 1001 nacht.

Ondertussen werd achter de schermen aan de facultaire almanak gewerkt die binnenkort tijdens de almanakborrel aan u gepresenteerd zal worden. Zorg dat u een exemplaar van dit prachtige boek in uw bezit krijgt! Naast de almanakborrel wil ik ook nog de jaarlijkse Zuid-Afrika uitwisseling onder de aandacht brengen. Eind augustus zullen wij een bezoek brengen aan de North-West University in Potchefstroom, diverse rechtelijke instanties en kennismaken met de Zuid-Afrikaanse cultuur. Ook zal een safari niet ontbreken aan het programma. Kijk voor meer informatie en voor meer activiteiten op www.jfvgrotius.nl!

Hierbij heb ik van de vrijheid gebruik willen maken om u een overzicht te geven van de ontwikkelingen binnen de vereniging. Ondanks het steeds strenger wordende studieregime, de groeiende studiedruk en de mogelijke langstudeerdersboetes die ons boven het hoofd hangen lijkt het soms alsof onze vrijheid wordt beperkt. Toch hoop ik van harte dat een ieder om zich heen blijft kijken en zich vrij voelt om te ontwikkelen op ieder gewenst gebied. We studeren immers in de stad die 'haec libertatis ergo' ('omwille van de vrijheid') als wapenspreuk heeft. Laten wij deze dan ook in ere houden! Graag zie ik u nog eens terug op een van onze activiteiten!

Maria Schoenmakers

Assessor Evenementen II

Arabian Nights

AGENDA JFV GROTIUS Mei

Borrel – 3 mei

De borrel van Grotius vindt tweewekelijks plaats op dinsdags van 17.00 tot 19.00 uur in Café de Branderij. Kom gezellig met het bestuur en andere (commissie)leden een drankje doen. Na de borrel is er de mogelijkheid om te gaan eten in een leuk restaurant.

Kantoorbezoek De Clercq advocaten – 6 mei

Op 6 mei organiseert de carrièrerecommissie een bezoek aan De Clercq advocaten en notarissen dat begint om 15.00 uur. Dit middelgrote kantoor, gevestigd in Leiden, is al 160 jaar actief in de regionale en landelijke advocatuur. Hun cliëntèle bestaat zowel uit ondernemingen als particulieren en daarom kent het kantoor veel specialisaties. Wil je kennismaken met dit kantoor en tevens genieten van een informele borrel met de daar werkzame advocaten, stuur dan nu een aanmeldingsmail met telefoonnummer naar carriere@jfvgrotius.nl.

11-05-2011 - Bezoek IND

Op woensdag 11 mei organiseert de carrièrerecommissie een bezoek aan de Immigratie- en Naturalisatiedienst in Rijswijk. Het bezoek zal om ongeveer 14.00 uur aanvangen en het programma zal een inzicht bieden in de werkzaamheden bij de IND en de mogelijkheden voor juristen bij de IND. Geef je nu op voor deze activiteit door een e-mail te sturen onder vermelding van je telefoonnummer naar carriere@jfvgrotius.nl.

13-05-2011 - Bezoek aan Brussel

Op vrijdag 13 mei zullen we een bezoek brengen aan Brussel! Om 11.00 uur worden we verwacht in het Paleis der Natie, de zetel van het Federaal Parlement van België. Hier krijgen we o.a. een bezoek aan de Senaat en de Kamer van Vertegenwoordigers. Na een korte lunch zullen we worden verwacht bij de Europese Commissie. Hier krijgen we o.a. een rondleiding door het indrukwekkende Berlaymontgebouw, dat 'het kloppend hart van Europa' is. We zullen de dag afsluiten met echte Belgische gezelligheid in een brasserie. Laat deze dag niet aan je voorbij gaan en schrijf je in! (mail naar brussel@jfvgrotius.nl)

24-05-2011 – Bestuursbekendmakingsborrel

Op deze borrel zal het f.t. bestuur worden gepresenteerd. Het 90ste bestuur zal in september – vanaf de Wissel-ALV – plaats maken voor het nieuwe bestuur. Kom het aanstaande 91ste bestuur van JFV Grotius dus feliciteren en drink tussen 17.00 en 19.00 een drankje in Café de Branderij.

26-05-2011 - Kantoorbezoek Fort advocaten

Op donderdag 26 mei organiseert de carrièrerecommissie een bezoek aan Fort Advocaten in Amsterdam. Het programma zal starten om 14.00 uur en wordt afgesloten met een borrel. Fort advocaten is gevestigd aan het Vondelpark en adviseert en procedeert op de gebieden van Arbeidsrecht, Bestuursrecht, Insolventierecht, Ondernemingsrecht en Vastgoedrecht. Ga mee met ons op deze gezellige en informatieve middag en geef je nu op via carriere@jfvgrotius.nl onder vermelding van je telefoonnummer. Dit kan tot en met maandag 23 mei.

Almanakborrel

Op donderdag 26 mei zal de juridische faculteitsalmanak 2010-2011 gepresenteerd worden. Het jaarboek – waaraan de almanakcommissie van JFV Grotius een jaar lang heeft gewerkt – is op de borrel gratis op te halen. De borrel zal van 17.00 tot 19.00 uur duren in Café de Branderij. Zie voor de datum van de borrel en presentatie de website www.jfvgrotius.nl.

Bezoek aan de Hoge Raad

Op 31 mei zal vanaf 10.30 uur het bezoek aan de Hoge Raad plaatsvinden. We zullen een rolzitting bijwonen, een inleiding krijgen over het wetenschappelijk bureau en pakket bij de Hoge Raad. Bovendien kunnen we in discussie met één of twee raadsheren. Meld je aan voor het bezoek door een mail te sturen naar extern@jfvgrotius.nl.

Volg ons op facebook en twitter (www.twitter.com/jfvgrotius)!

De Recensie

Bruid van de dood Naema Tahir

‘Liefde, Sophia’, zei moeder. ‘Uit liefde sluiten christenen hun huwelijken. En hoe vaak scheiden ze wel niet? Liefde is niet belangrijk, Sophia. Weet je wat wel? (...) Familie’, zei moeder. ‘Respect. In onze cultuur is een huwelijk bedoeld voor de familie. We gooien het niet te grabbel aan liefde. Jouw huwelijk, Sophia, is geen huwelijk tussen twee mensen. Dit is een huwelijk tussen families. Zie je wat voor een belangrijke rol jou toebedeeld wordt?’

Het verhaal van Sophia en de problemen rond haar gearrangeerde huwelijk is volgens schrijfster Naema Tahir taboedoorbrekend. Het debat rond dit soort huwelijken, de sociale druk die de jonge meisjes ondervinden en de consequenties daarvan moest geopend worden, vond Tahir. En dat doet zij met haar vijfde roman ‘Bruid van de dood.’ Hoofdpersoon Sophia is een meisje van Pakistaanse afkomst, maar dat opgroeit in Nederland. Met haar Pakistaanse kleren, gebruiken, normen en waarden, heeft ze zich altijd een vreemde eend in de bijt gevoeld. Nooit werd ze helemaal geaccepteerd of kon ze zich aansluiten bij een groep. Wanneer ze op de middelbare school besluit het heft in eigen hand te nemen lijkt het even beter te gaan. Sophia versiert haar overbuurjongen Alexander en wordt niet al te lang door hem ontmaagd. Voor hem was het een spelletje, voor haar is de wereld ingestort. Niet alleen ziet haar grote liefde haar na de vrijpartij niet meer staan, nog meer dan dat is Sophia doodsbang dat iemand zal merken dat ze geen maagd meer is. En een ergere schande voor de familie kan ze niet beden-

‘Bruid van de dood’
is een mooie roman,
absoluut,
maar literatuur is het niet.

ken. Toch loopt ze al snel tegen een andere eergevoelige kwestie aan. Als Sophia 17 is, krijgt ze van haar ouders te horen dat deze een man voor haar hebben uitgezocht: Iskander, een volle neef uit Engeland, veel ouder dan zij is. Hoewel ze nog steeds gevoelens voor Alexander blijft hebben, gaat ze toch uit een soort onwetendheid in op de verloving. Wanneer ze het jaar daarna, inmiddels rechtenstudente aan de Universiteit Leiden geworden, er alsnog onderuit probeert te komen, gaat de sociale druk pas echt spelen. Haar vader verliest in korte tijd zijn beide broers, Sophia zou hem toch niet nog meer verdriet willen doen? Vertrouwt ze haar ouders soms niet? Zij weten toch zeker beter wat goed voor haar is dan zij, nauwelijks nog een vrouw te noemen? De moeder die Sophia ontbreekt om daadwerkelijk een punt achter de verloving te zetten, ziet ze wel bij haar nicht Samia. Zij heeft er genoeg van dat ze opgescheept zit met een huwelijk met haar jongere neef, wordt verliefd op een Engelsman en probeert te scheiden. Dat is het moment dat Sophia ook beseft dat er wel degelijk wat aan deze bijna gedwongen huwelijken te doen valt. Dat zij zelf de moeder niet heeft zich er tegen te verzetten, betekent niet dat ze stil moet blijven zitten. Naast haar studie begint ze dus in het geniep te werken bij een ‘huis’ waar vrouwen heen kunnen vluchten wanneer ze door hun man niet goed behandeld worden of als ze willen scheiden. Alles lijkt beter te gaan, maar plotseling komt er nieuws uit Londen. Samia is doodgeschoten. In een opvanghuis in Londen. Door haar moeder en haar broertje. Uit eer voor de familie.

‘Een gearrangeerd huwelijk is niet meteen een gedwongen huwelijk. Dat ouders hun kinderen helpen bij het zoeken van een partner is goed, is normaal. Eigenlijk is Boer zoekt vrouw toch ook gearrangeerd?’

Naema Tahir (1970) is een Nederlandse schrijfster van Pakistaanse afkomst. Op haar tiende verhuisde ze met haar ouders vanuit Londen naar Nederland. In Leiden studeerde ze Nederlands en Internationaal Recht, waarna ze bij de overheid ging werken. Al snel bleek Nederland toch te klein voor haar grote plannen en ging ze naar Nigeria, waar ze Protection Officer van de UNHCR (United Nations High Commissioner for Refugees) werd. Al vanaf 2005 heeft Naema Tahir zich naast haar werk als juriste gestort op het schrijven van boeken. Al haar verhalen thema's als de migrantencultuur, vrouwenemancipatie en de rechten van moslima's.

Tahir roept in ‘Bruid van de dood’ meisjes die een gearrangeerd huwelijk te wachten staat, zich bewust te worden van hun rechten. De schrijfster zegt in interviews in principe absoluut niet tegen gearrangeerde huwelijken zijn: ‘Een gearrangeerd huwelijk is niet meteen een gedwongen huwelijk. Dat ouders hun kinderen helpen bij het zoeken van een partner is goed, is normaal. Het is ook een grote beslissing. Westerse mensen worden vaak te snel afgeschrokken door het woord, maar eigenlijk is Boer zoekt vrouw toch ook

Naema Tahir

gearrangeerd?’*, vindt zij wel dat er te weinig aandacht aan de mogelijke problemen van die gearrangeerde huwelijken wordt besteed. In het roman is de bruid het symbool voor mooiheid, maar tegelijkertijd is de bruiloft een angstaanjagend iets wat Sophia een stukje vrijheid zal gaan kosten. En dat zorgt natuurlijk voor een conflict.

Het lijkt een thema waar goed, bondig en fel over geschreven kan worden, de sociale druk op oosterse meisjes bij het sluiten van hun huwelijk, met tegelijkertijd het typische migrantenliteratuurmotief waarbij de hoofdpersoon met het ene been in het land van zijn ouders, staat, maar met de andere been al in het land waar hij nu al zo lang probeert te aarden. Zeker wanneer het verhaal geschreven is door iemand die zich dicht bij die situatie voelt staan. Met auteurs als Kader Abdolah en Lulu Wang is de migrantenliteratuur steeds meer deel uit gaan maken van het hedendaags proza-aanbod. Ondanks de hoge verwachtingen van dit boek van Naema Tahir, valt het toch een beetje tegen. Het boek is prima, het verhaal is goed, maar toch te makkelijk geschreven. Na verloop van tijd gaat de echte literatuurliefebber zich ergeren aan de simpele (soms zelfs storende) zinsbouw, wat het effect van het verhaal niet ten goede komt. ‘Bruid van de dood’ is een mooie roman, absoluut, maar literatuur is het niet.

* De Halve Maan, 09 april 2011

Faculteitszaken

Liset Tijs is dit studiejaar ('10-'11) de assessor, het student-lid van het faculteitsbestuur van de faculteit rechten. Zij behartigt de belangen van de student op deze faculteit en binnen het faculteitsbestuur op het gebied van onderwijs, organisatie en onderzoek.

Contactinformatie:

Adres: Steenschuur 25, kamer B.4.38, 2311 ES Leiden

Telefoon: 071 527 7621

Email: assessor@law.leidenuniv.nl

Spreekuur op woensdag van 11.00 tot 12.00 uur

Na maandenlang voorbereiden zit het erop. De visitatiecommissie heeft op 4 en 5 april in totaal zestien panels van studenten en docenten met kritische vragen bestookt. De vragen kon iedereen goed beantwoorden, dit bleek vervolgens ook uit de eindrapportage. Hier en daar een kritische noot ter suggestie om te verbeteren, maar het beeld van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid in Leiden is positief.

Nu de rust weer is teruggekeerd kan de faculteit zich weer richten op de dagelijkse gang van zaken. Zo werd Usis afgelopen week gekoppeld aan Studielink. Lichtelijk sceptisch dacht ik, dit kan wel weer eens langer gaan duren. Maar vandaag, 9 april log ik in op Usis en het werkt. Volledig gekoppeld en wel aan Studielink, gelukkig kan het dus ook goed gaan. Het blijft niet alleen bij technische vernieuwingen, ook zijn er onderwijsvernieuwingen. Zo is de taaltoets in de laatste fase en wordt er hard gewerkt aan de invulling van de nieuwe opleidingen. Het plan voor de master Jeugdrecht ligt er en de nieuwe afstudeerrichting International Business Law zit er aan te komen. Maar over al deze vernieuwingen wil de faculteit graag de mening van de student horen en dit is vaak een probleem.

Het lijkt wel alsof de student geen zin meer heeft om zijn of haar mening te laten horen. Ik weet, studenten worden soms bestookt met allerlei mailtjes met enquêtes van allerlei organisaties. Maar men moet niet vergeten dat juist de enquêtes over het onderwijs en faculteit erg belangrijk zijn en deze worden wel eens overgeslagen.

Ik vraag me wel eens af waarom. Iedere student maakt wel eens wat mee binnen de faculteit wat beter kan, waarom laat de student zijn mening niet horen? Er zijn genoeg mogelijkheden, zoals het ontbijt met de decaan, de bachelorpanelgesprekken en misschien nog wel de belangrijkste, de vakevaluaties. Deze vakevaluaties zijn essentieel om het onderwijs te verbeteren.

Ik hoor weleens dat studenten denken dat er niet veel met de evaluaties gedaan wordt. Maar dit is absoluut niet waar. Elke evaluatie wordt grondig bekeken door de docenten die het vak hebben gegeven. Ze geven commentaar op de opmerkingen en deze worden meegenomen voor een volgende keer.

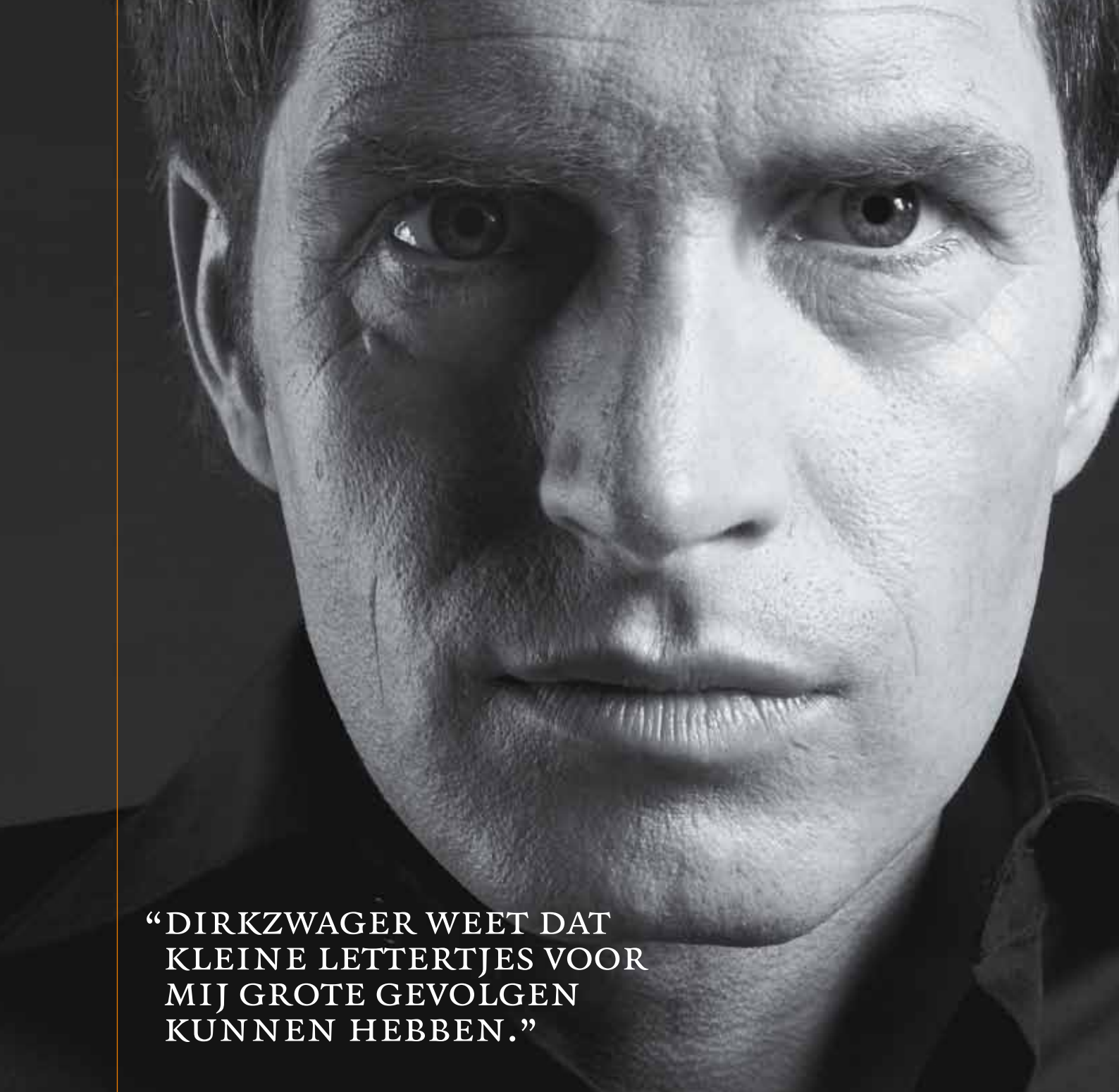
In het verleden kon men de evaluaties niet goed invullen door problemen met Usis. Dit is nu allemaal verholpen, mijn advies vul ze echt in! Het is een korte vragenlijst die makkelijk in te vullen is en er wordt daadwerkelijk wat mee gedaan.

Je kunt dit zelf ook terugzien. Er is een aparte Blackboard pagina waar je de evaluatieresultaten, de reacties van docenten en ook de tentamen ranking kunt bekijken.

Je vindt deze pagina als je naar Blackboard gaat onder courses, 2010-2011, Overig en dan Onderwijsevaluaties en tentamenranking toevoegen.

Jij hebt de vrijheid om te kiezen welke enquêtes je in wilt vullen. Selecteer goed en vergeet niet, de student heeft de vrijheid om zijn mening te laten horen!

Waarom laat de student niet zijn mening horen? Er zijn mogelijkheden genoeg!

“DIRKZWAGER WEET DAT
KLEINE LETTERTJES VOOR
MIJ GROTE GEVOLGEN
KUNNEN HEBBEN.”

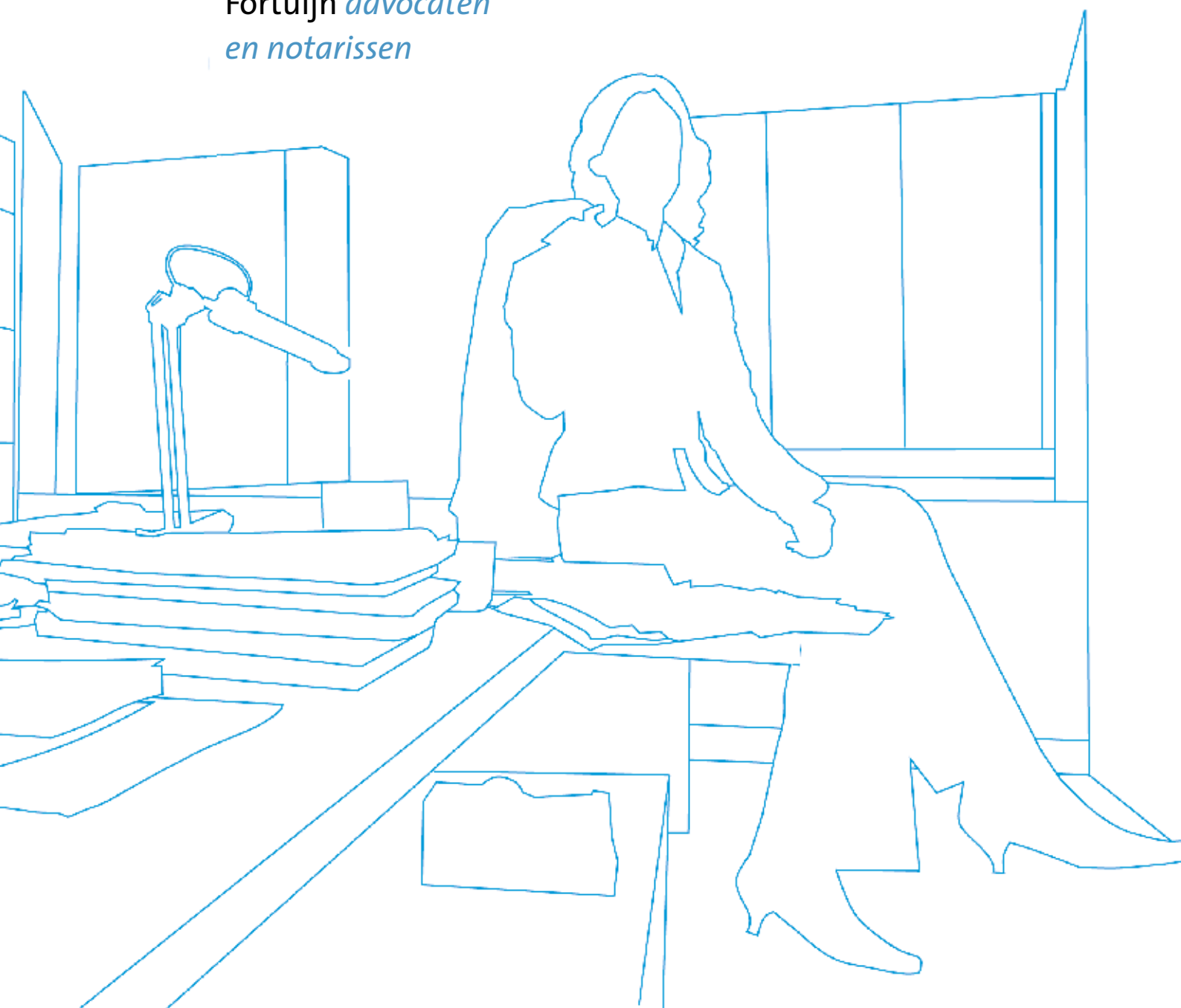
JIJ OOK?

Dirkzwager is een veelzijdig, landelijk top-20 kantoor met een klinkende reputatie, een uitstekende opleiding, mooie cliënten en uitdagende (ook internationale) projecten. Ons kantoor heeft vestigingen in Arnhem en Nijmegen en telt ruim 260 medewerkers die zich thuis voelen in een professionele, nuchtere en collegiale werkomgeving.

Dirkzwager werkt op hoog juridisch niveau voor grote en middelgrote bedrijven, overheden, instellingen en particulieren, met een fijngevoelige antenne voor de persoonlijke aspecten van een zaak; voor de mens achter de cliënt. Jouw professionaliteit, ambitie, sociale intelligentie én gevoel voor kwaliteit vinden bij ons dan ook een vruchtbare voedingsbodem.

Kijk voor meer informatie over ons kantoor of actuele vacatures en/of studentstages op www.dirkzwager.nl

Pels Rijcken
& Droogleever
Fortuijn *advocaten*
en notarissen

Profielschets. Voorpaginanieuws en
maatschappelijk relevant werk.
Hoge verwachtingen. Herkenbaar?
Voor ons wel.